

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

2ND CLASS MAIL
August 1, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 2, 1996

Nr. 149

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Latviai švelnina pozicijas sienų nustatymo klausimu

Vilnius, liepos 31 d. (AGEP) — Derybose dėl jūros sienos su Latvija vadovaujantis Lietuvos užsienio reikalų ministerijos sekretorius Rimantas Šidlauskas mano, kad latviai pradeda suprasti, jog negalima užsispyrus laikytis savo pozicijos.

Taip jis įvertino buvusiojo Latvijos derybininkų vadovo Jūrio Sinkos pareiškimą, kad Lietuva padarytų kai kurių nuolatinių derybų dėl jūros sienos su Latvija, jeigu Latvija pasiūlytų dalintis nafta, kurios telkiniai tikriausiai yra ginčijamojoje teritorijoje.

Žinoma, tai yra tik J. Sinkos požiūris, bet džiugu, kad jis reiškia Lietuvos interesų paaisškinimą, sakė R. Šidlauskas trečiadienį

BNS korespondentui.

Pasak jo, buvusio Latvijos derybininko pareiškimas liudija, kad „pagaliau pradeda vadovautis dėsniais, kurių neįmanoma apeiti — derybų pradžioje iškeltas reikalavimas niekada nebūna realiai įgyvendintas ir būtina ieškoti kompromisų“.

Šiuo metu Lietuvos ir Latvijos derybose dėl jūros sienos yra padaryta pertrauka, nes keičiama Latvijos derybininkų delegacijos sudėtis. Kol kas dar nepaskirtas naujas delegacijos vadovas. J. Sinka deryboms vadovavo užimdamas Latvijos Užsienio reikalų ministerijos valstybės ministro postą, kuris neseniai buvo panaikintas.

LAIB pajamos ir išlaidos beveik susilygino

Vilnius, liepos 31 d. (AGEP) — Lietuvos akcinio inovacinio banko (LAIB) pajamos birželio mėnesį siekė 2,37 mln. litų, o išlaidos — 2,43 mln. litų.

Laikinojo banko administratoriaus Romualdo Visokavičiaus teigimu, LAIB išlaidos palyginti su ankstesniais mėnesiais gerokai sumažėjo ir šiuo metu beveik susilygino su pajamomis. Vis dėlto nuo metų pradžios išlaidos pajamas dar viršija.

Pasak administratoriaus, taupyti padeda ir sumažintos banko išlaikymo išlaidos: pernai gruodį banke dirbo 1,075 žmonės, šių metų liepos 1 d. — 748. Vidutinis banko darbuotojo atlyginimas per mėnesį sudaro 1,075 litus.

Nuo 1995 m. gruodžio 19 d. iki šiol į banką iš skolininkų sugrįžo 211 mln. litų. Užskaitomis padengta apie 190 mln. litų paskolų.

Šiuo metu teismuose skolinin-

kams iškelta 321 byla. Pagal jas LAIB nori išieškoti 250 mln. litų blogų paskolų.

Trečiadienį išplatintame kreipime į indėlininkus, R. Visokavičius ragina juos iki rugpjūčio 1 d. atvykti į banką ir pasirašyti akcijų pirkimo sutartis. LAIB sukaupė naują akcinį kapitalą privalo iš banko „išlaidų“ 50 proc. indėlių, kurie didesni kaip 4,000 litų. Tik tokiu atveju prie LAIB „atgavinimo“ prasidės valstybė.

R. Visokavičius teigia, kad, jei bankas nesuskaups reikiamo kapitalo, jam bus paskelbtas bankrotas, todėl neliktų jokių vilčių atgauti santaupas.

Pastarosiomis dienomis indėlininkai buvo pasirašę akcijų pirkimo sutarčių už 18,2 mln. litų. Jų reikia pasirašyti už 116 mln. litų.

LAIB įstatiniam kapitalui suformuoti įregistruota 170 mln. litų emisija.

Sovietų armijos žala Lietuvai bus apskaičiuota šiomet

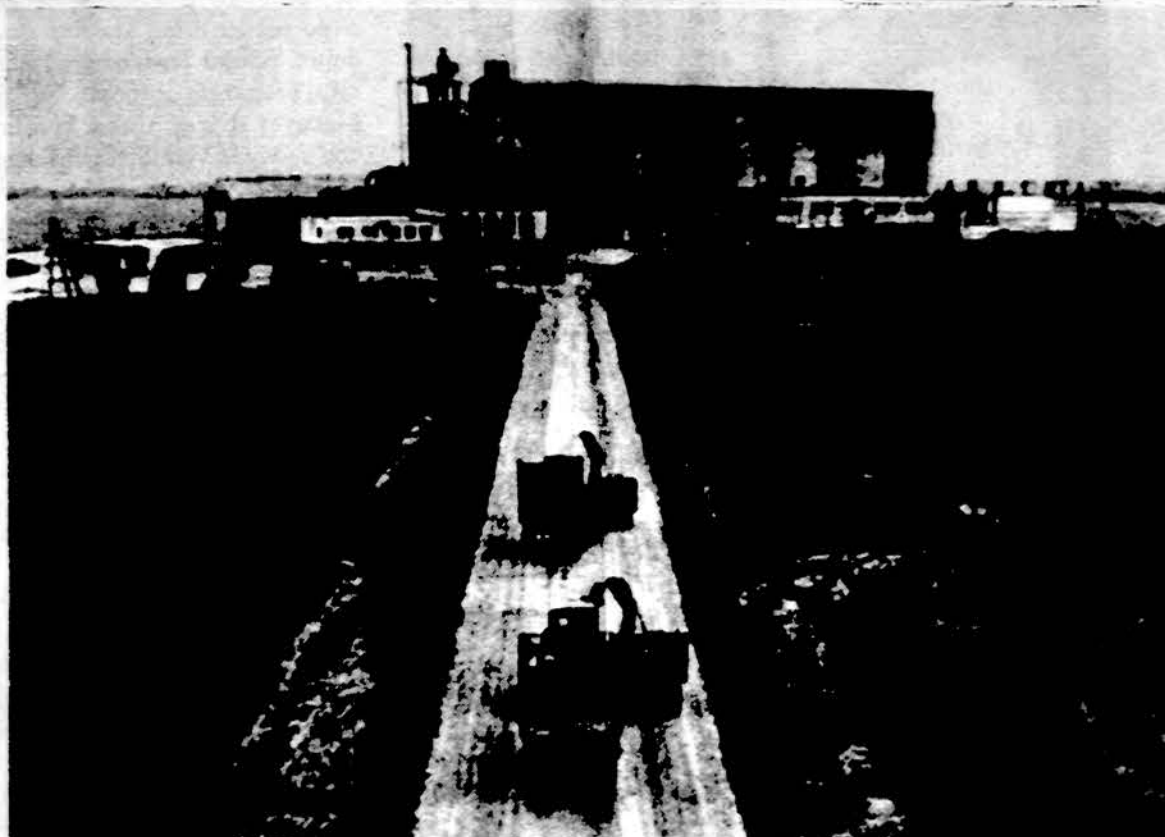
Vilnius, liepos 31 d. (AGEP) — Vyriausybės komisija, skaičiuojanti sovietų ir Rusijos armijos Lietuvai padarytą žalą, darbą ketina baigti iki šių metų pabaigos. Tačiau kol kas komi-

sijos nariai atsako pateikti jų apskaičiuotos žalos dydį.

Po antradienį vykusio posėdžio spaudos konferencijoje komisijos pirmininkas ekonomikos ministras Zenonas Kaminskas teigė, kad iš dalies jau apskaičiuota žala, padaryta gamtai, kultūros vertybėms, taip pat patirti nuostoliai dėl žmonių žudymo ir tremimo. Sunkiausiai sekasi skaičiuoti savivaldybių atstovams, kurie turi nustatyti asmeninio turto praradimo dydį.

Pasak Z. Kaminsko, nustatius visą kariuomenės padarytą žalą, medžiaga bus perduota vyriausybei. Tada greičiausiai bus įkurta speciali derybų grupė, kuri tarsis su Rusija dėl žalos atlyginimo. Komisijos nariai akcentavo, kad pirmiausia bus apskaičiuota visa padaryta žala, o po to bus teisiškai įvertinta, kokią dalį šios sumos Rusija gali atlyginti. Tai ir bus derybų objektas.

Jau 5 kartus posėdžiavusi darbo grupė, vyriausybės nutarimu buvo sudaryta šiomet vasarį. Spalio pradžioje vyriausybė turi būti pateikti preliminarūs komisijos skaičiavimai. Tik išvedus Rusijos kariuomenės iš Lietuvos, buvo kalbama apie 145 mlrd. dolerių Lietuvai padarytą žalą.

Lietuvos žemės ūkio specialistai pranašauja, kad javų derlius šiemet bus geresnis nei 1995 m. derlius, o kvietiniai — dar žali. Grūdų perdirbėjai labiausiai nerimauja dėl atsikaitimo su žemdirbiais, nes kol kas lengvatiniai kreditai grūdams supirkti skiriami pagal tam tikras kvotas, o grūdų šiemet bus žymiai daugiau. Žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių vadovai baiminasi, kad nepasikartotų ankstesniųjų metų bėdos, kai apskritus grūdų perpardavinėtojai grūdus supirkdavo laukuose, iš karto sumokėdami pinigus. Nuotr.: Lietuvos laukų gėrybės keliauja į perdirbimo įmones.

Parengta Lietuvos žemės ūkio programa

Vilnius, liepos 31 d. (AGEP) — Patikslinta Lietuvos valstybinio žemės ūkio programa numato mažesnę žemės ūkio gamybos augimą, nei buvo planuota ankščiau. Ši programa bus vykdoma iki 2005 metų.

Pirmą kartą valstybinę žemės ūkio plėtojimo programą vyriausybė patvirtino 1993 m. Per šį laikotarpį iš esmės pasikeitė žemės naudotojai bei ūkininkavimo sąlygos — padidėjo žemės savininkų skaičius ir sumažėjo naudojamų žemės ūkio naudmenų plotas.

Tačiau buvo išplėsta žemės ūkio rinka, pasirašyti svarbūs tarptautiniai susitarimai įgyvendintos kitos agrarinio pada-

linio pertvarkymo priemonės.

Specialistų teigimu, planuotą gamybos rodiklį nepasiekta dėl lėšų stokos. Pvz., pagal programą pernai buvo planuota išauginti 3,640,000 tonų grūdų, o išauginta 1,954,000 tonų, mėsos atitinkamai — 319,000 ir 208,000 tonų, pieno — 2,299,000 ir 1,830,000 tonų.

Žemės ūkio ministras Vytautas Einoris teigia, kad patikslinta programa duomenys atspindi realią situaciją. Pagrindiniai programos tikslai — patenkinti šalies gyventojų poreikį svarbiausiais maisto produktais iš valstybinių ūkelių, išplėsti eksportą, sukurti naujas darbo vietas žemės ūkio gamyboje.

Sudaryta darbo grupė kultūriniais reikalams

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba sudarė bendrą darbo grupę su Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija. JAV Lietuvių Bendruomenė atstovauja: Danutė Bindokienė, Teresė Gečienė, Nijolė Martinytė, Rimvydas Mulokas, Ramutė Petrušienė ir Dalia Puškorienė.

Lietuvos Respublikos Seimo ir Jungtinių Amerikos Valstijų

Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordino Lietuvos prezidentas įteikė Viktorui Šlitteriui, Lietuvos Garbės konsuliui Australijoje. Apdovanojimas įteiktas už nuopelnus Lietuvos ūkiui, kultūrai, mokslui ir švietimui. V. Šlitteris Garbės konsulu Sidney paskirtas 1994 m. kovo 23 d. Nuo 1990 m. jis buvo Lietuvos prekybos atstovu Australijoje.

Į Švedijos Revirgės gelbėjimo tarnybos mokyklą pirmadienį išvyko didelė Lietuvos priešgaisrinės apsaugos pareigūnų grupė. Dvi savaites ten jie mokysis, kaip eliktis gelbėjimo darbus cheminių bei kitokių pobūdžio avarijų atvejais, treniruosis gesinti gaisrus moderniomis priemonėmis. Šią stažuotę remia Švedijos vyriausybė. Tai bus jau ketvirtoji lietuvių gaisrininkų grupė, praėjusi tobulinimosi kursų Švedijoje.

Lietuvių Bendruomenės Komisija 1996 m. kovo mėn. 22 d. pasiūlė Lietuvos kultūros ministerijai dirbti tiesiogiai su JAV Lietuvių Bendruomenės pagal abiejų pusių galimybes, sudarant sąlygas įjungti Amerikos lietuvių ir Lietuvos kultūrinių įvykių planavimą bei organizavimą ir skirti sąmoningą ir aktyvų dėmesį tautinio integravimo ir identitumo stiprinimui.

Lietuvos kultūros ministerija į šį raginimą atsiliepė teigiamai ir sudarė devynių asmenų grupę, JAV Lietuvių Bendruomenę atstovaus šeši asmenys. Reikalui esant, JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų skaičius gali būti padidintas.

Sekantys LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės Komisijos posėdžiai įvyks rugsėjo mėn. 2-8 d. Vilniuje. Kartu su JAV LB Komisijos atstovais vyks ir Krašto valdybos atstovų padaryti pranešimai taisyklomis, kurie yra susiję su jų darbo sritimi, kurie bus svarstomi Komisijos posėdžiuose. Į Lietuvą vyks darbo grupės atstovai kultūriniais reikalams. Ši kultūriniais reikalams sudaryta darbo grupė JAV dirbs Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos ribose.

JAV LB KV kultūros tarybos pirm. Alė Kėželiene

Trumpai iš Lietuvos

Po pasibaigusio eilinio Lietuvos ir Rusijos derybų dėl sienos nustatymo rato Lietuvos delegacijos vadovas, URM sekretorius Rimantas Šidlauskas žurnalistams pažymėjo, kad derybose nepasiekta jokių esminių rezultatų. Pagrindinė problema derybose iki šiol buvo pasienio linijos Vištyčio ežere, Nemuno farvateriu, Kuršių mariose ir Baltijos jūroje nustatymas.

Nuo rugpjūčio 1 d. Lietuvoje brangsta važiuojamo geležinkelio bilietai. Dabar už pravažiavimą vieną kilometrą teks mokėti ne 5, o 7 centus. Tokį kainų padidinimą lemia žymiai pabrangęs kuras ir kiti energijos ištekliai. Daug papildomų lėšų geležinkelininkams tenka išiešti perkant užsienyje vaonus, lokomotyvams ir kitiems remontuoti reikalingas detales, įrangą, bėgius.

Vyriausybė nutarė Hagoje (Olandija) įsteigti Lietuvos generalinį konsulatą. Seimo Užsienio reikalų komitetas tokiame siūlyme yra pritaręs dar pavasarį. Lietuvos interesus Olandijoje atstovauja Belgijos veikiančio ambasada, vadovaujama ambasadoriaus Daliaus Čekuolio. Hagoje be jo dirba Lietuvos garbės konsulas Romualdas Sinius.

Nuo rugpjūčio 15 d. muitinė, atsižvelgdama į prekių gabavimo sąlygas, turės teisę nustatyti maršrutą, kuriuo, taikant muitinio tranzito procedūrą, turės būti gabamos prekės. Bendrąją garantiją už prekes, gabamas su policijos apsauga, teiks Apsaugos policijos valdyba prie Vidaus reikalų ministerijos Policijos departamento, tik su policijos apsauga per Lietuvos muitų teritoriją gabamami alkoholiniai gėrimai (tarp jų ir etilo spiritas), tabako gaminiai, cukrus.

Po septynerių metų pertraukos grupė entuziastų ėmėsi iniciatyvos atgaivinti visuomeninę kultūros akciją — „Roko maršą per Lietuvą“. Klaipėdoje, Kaune, Vilniuje, taip pat priferijose rugpjūčio 24-31 d. vyks dideli roko muzikos koncertai ir įvairios improvizacijos prieš prievartą, smurtą, visokias nedorybes. Maršo dalyviai apdovanos miestelių bibliotekas knygomis, gautomis iš leidyklų.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, ITAR-TAS, BNS, RIA žinių agentūrų pranešimais)

Neapolis. JAV admiras Joseph Lopez trečiadienį perėmė vadovavimą Bosnijoje esančioms NATO vadovaujamoms Taikos įvedimo pajėgoms (IFOR). 56 metų Lopez šias pareigas perėmė iš Jungtinių Valstijų admiralio Leighton Smith. Pareigų perdavimo ceremonijoje dalyvavo NATO generalinis sekretorius Javier Solana sakė, kad dabartinė taikos Bosnijoje įvedimo operacija yra sudėtingiausia nuo NATO susikūrimo. Lopez pareiškė, kad ne IFOR darbas suimti įtariamus karo nusikaltimais asmenis. Pasak jo, to nebuvo numatyta IFOR mandate.

Vašingtonas. Baltarusijos Liaudies fronto (BLF) vadovas Zenon Pozniak ir BLF atstovas Sergej Naumčik JAV Imigracijos ir natūralizacijos tarnybai (INS) antradienį įteikė prašymus kad jiems būtų suteiktas politinis prieglobstis. Pasak JAV pareigūnų, nuo 1991 m., kai subyrėjo SSRS, pirmą kartą demokratinio judėjimo atstovai turėjo prašytis politinio prieglobščio dėl autoritarinio valdymo buvusios Sovietų Sąjungos šalyje. BLF atstovai spaudos konferencijoje pakvietė Amerikos įstatymų leidėjus apsvaistinti žmogaus teisių pažeidimus Baltarusijoje ir sustabdyti 13 mln. dol. 1997 metams numatytą JAV ekonominę pagalbą Baltarusijai.

Rusijos Liberalų - demokratų partijos frakcijos Valstybės Dūmoje spaudos tarnyba išplatino pareiškimą, kuriame teigiama, jog partijos vadovas Vladimir Žirinovskij žurnalistams pareiškė, kad atsirado naujų duomenų, jog JAV CIA ruošia Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenką nušalinimą iš posto, o ardomosios veiklos prieš Baltarusiją centrai yra ne tik Varšuvoje, bet ir Rygoje, Vilniuje ir netgi Maskvoje.

Baltarusijos politinių partijų atstovai sudarė organizacinį komitetą, kuris turės paruošti susitikimą, į kurį dalyvauti turėtų būti pakviesti visų po-

EK — prieš „Helms-Burton įstatymą“

Briuselis, liepos 31 d. (Reuters) — Europos Komisija paskelbė sąrašą priemonių, nukreiptų prieš JAV „Helms-Burton“ įstatymą. Šis aktas numato basti firmas ar bendroves, investavusias į Kubos komunistinės valdžios konfiskuotą nuosavybę. Įstatymas buvo priimtas liepos pradžioje, tačiau Amerikos prezidentas Bill Clinton atidėjo jo galiojimo pradžią 6 mėnesiams.

Europos Komisijos (EK) „anti-boikoto priemonės“ draudžia Europos Sąjungos bendrovėms ir asmenims paklusti „Helms-Burton“ aktui ir dalyvauti su juo susijusių bylų nagrinėjimu. Suteikiama teisė kreiptis į bet kurį Europos teisimą. EK numato plėsti disputą šiuo klausimu Pasaulio Prekybos Organizacijoje.

Kol kas nenagrinėjama galimybė įvesti vizų apribojimus JAV piliečiams, dalyvaujantiems persekiojant Europos bendroves. „Anti-boikoto“ priemonių sąrašą privalo vienbalsiai patvirtinti Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrai.

litinių partijų ir visuomeninių susivienijimų, šalies valdžios struktūrų atstovai ir prezidentas Aleksandr Lukašenka.

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka sudarė komisiją, kuri turės tikrinti, kaip valdžios struktūros vykdo prezidento įsakus.

Švedijos laikrastyje „Dagens Nyheter“ išspausdintame straipsnyje teigiama, kad Švedijos premjero Ioran Person busimasis susitikimas su JAV prezidentu Bill Clinton rugpjūčio 6 d. gali turėti didžiulę įtakos Švedijos saugumo politikai ateityje. Laikraščio nuomone, švedui pokalbio metu yra svarbu gauti JAV sutikimą palaikyti svarbiausius Švedijos saugumo interesus. Anot „Dagens Nyheter“, Švedijos kursas — tai būtinybė gauti garantijas, kad Baltijos valstybės turės realias galimybes, kaip ir Vidurio Europos šalys, tapti Europos Sąjungos narėmis. „Jeigu tai nepavyks, tai baltiečiams liks viena alternatyva — įstojimas į NATO, tačiau ši alternatyva yra nereali, nes Rusija nepanorės tam pritarti“, rašo straipsnyje.

Varšuva. Lenkijos vyriausybės kanceliarijos vadovas Leszek Miller pranešė, kad JAV Federalinis tyrimų biuras (FBI) ir Kovos su narkotikais agentūra (DEA) Varšuvoje atidarys savo skyrius. Pasak L. Miller, remiantis šį mėnesį jo pasirašytu su JAV saugumo tarnybų pareigūnais susitarimu, FBI ir DEA skyrėsi bus atidaryti š.m. pabaigoje. Tuo bus siekiama glaudžiau bendradarbiauti su JAV kovojant su narkotikų kontrabanda, terorizmu, pinigų „plovimu“, automobilių vagystėmis ir kitomis organizuotomis nusikalstamumo rūšimis. L. Miller sakė, kad didžiausias dėmesys bus skiriamas tam, kad nusikalstamos grupės iš buvusios Sovietų Sąjungos šalių nepatektų į Vakarų Europos šalis per Lenkijos teritoriją.

Bona. Vienos Vokietijos valdančiąją koaliciją sudarančių partijų — Krikščionių demokratų sąjungos (CDU) Bundestago nariai Rudolf Seiter ir Friedbert Pflueger po susitikimų su Kipro graikų ir turkų vadovais pareiškė, kad Kipras į ES nebus priimtas „automatiškai“. Pasak Bundestago narių, ES nesuinteresuota importuoti neišspręstų klausimų. Sprendimas dėl Kipro priėmimo į ES bus priimtas atsižvelgiant į abiejų Kipro dalių pastangas siekiant taikiai išspręsti šalies padalinimo klausimą.

Haga. Bosnijos Serbų Respublikos „teisengumo ministras“ Marko Arsovic trečiadienį pirmą kartą pareiškė, kad serbai visokeriopai bendradarbiaus su Jungtinių Tautų karo nusikaltimų tribunolu ir padės pristatyti įtariamus karo nusikaltimais asmenis į teisimą. Tribunolui bus leista serbų kontroliuojamoje Bijelinose gyvenvietėje atidaryti ryšių skyrių.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 2 d.: Šv. Eusebijus iš Vercelli, vyskupas (283-371 m.); Šv. M. Marija (Porciunkulė); Marija, Angelė, Tugaudas, Varpūnė.

Rugpjūčio 3 d.: Lidijs, Nikodemus, Manigirdas, Lengvinė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

SUŽLUGDYTOS KROATŲ VILTYS

Kaip žinome, Kroatijos krepšininkai yra sidabro medaliu laimėtojai Barcelonos olimpinėse žaidynėse. Nors tasys pralaimėję kvalifikaciniame turnyre Lietuvai (89-99 ir Vokietijai (74-86), jie vėliau įstengė įveikti visus savo varžovus (išskyrus Rusiją grupinėse varžybose) ir pasiekti finalą.

Prieš Lietuvą kroatų krito ir Europos krepšinio pirmenybėse, 1995 m. rugpjūčio 1 d. Atėnuose, Graikijoje, tu pirmenybių pusfinalyje lietuviams juos nugalėjęs 90-80 pasekme. Rungtynėse dėl trečios vietos kroatų ten įveikė Graikiją 73-68 ir laimėjo bronzos medalius.

Reikia pasakyti, kad iki Atlantos Lietuva buvo viena iš dviejų valstybių (kita – JAV) prieš Kroatiją oficialiose varžybose iškovojo dvi pergalės. Todėl kroatų daug dėmesio skyrė rungtynėms prieš Lietuvą Atlantoje, nes laimėjimas čia jiems užtikrintų geresnę vietą grupinėse varžybose ir apsaugotų juos nuo susirėmimo su JAV „Svajonių“ komanda. Kaip jau žinome, pirmasis jų troški-

mas neišsipildė, nes Lietuva Kroatiją Atlantoje įveikė dramatiškoje kovoje po dviejų pratęsimų 83-81. O kas liečia susitikimą su JAV, tai reikia pasakyti, kad jo kroatų išvengė, tačiau labai didele kaina, nes ketvirtfinalyje buvo įveikti australų 73-71 ir nepateko į baigminį ketvertuką.

Prisimintina, kad ketvirtfinalyje kroatų su australais rungtyniavo ir 1992 m. olimpiadoje. Tačiau tada pergalė gana lengvai atiteko kroatams, laimėjusiems 98-65. Tada, žaisdami finale, kroatų nusiėjo amerikiečiams 85-117.

Kroatų nesėkmė Atlantoje, reikia manyti, nesulaužė toli mesinių Kroatijos siekių būti pirmiausia krepšinio pasaulio lyge. Atrodo, kad tos šalies žmonės ir valdžia rimtai vertina ne tik krepšinį, bet sportą bendrai. O tas jau daug pasako ir teikia vilčių ateičiai. O, kad taip būtų galima pasakyti apie Lietuvą ir lietuvių!

E. Šulaitis

LEIDINYS APIE KROATIJOS KREPŠINĮ

Liepos 7 d. Rosemont Horizon vykusias Lietuvos ir Kroatijos olimpinį krepšinio rinktinę draugiškas rungtynės stebėjo ir iš Kroatijos atvykęs žurnalistas būrelis. Iš Lietuvos čia nebuvo nei vieno žurnalisto, tad man teko rašyti apie šias rungtynes reportažus didžiausiam Lietuvos dienraščiui „Lietuvos rytui“.

Kroatų žurnalistas, su kuriais teko ilgokai bendrauti spaudoje, dovanavo man gražų 90 puslapių leidinį apie Kroatijos krepšinį. Reikia pastebėti, kad tame spaudoje kambaryje apie Lietuvos krepšinį buvo tik kuklus lankstinukas apie Lietuvos krepšinio rinktinę, jei neskaityti labai megejiškai atrodanti iškarpa apie Lietuvos krepšininkus iš amerikiečių spaudoje Xeroxu padaugintą rinktinę.

Kroatų leidinyje kroatų ir anglų kalbomis plačiai rašoma apie Kroatijos susitikimus su Lietuva. Minimas 1992 m. olimpiados atrankinės varžybos

įvykęs pralaimėjimas Lietuvai, o taip pat kroatų nesėkmė prieš Lietuvą Europos pirmenybėse Graikijoje. Šiame gerai paruoštamame ir gražiai išleistame leidinyje apie Kroatijos krepšinį plačiai rašoma apie 1993 metais automobilio nelaimėje tragiškai žuvusį „europiečių Michael Jordan“ kroatų Drazen Petrovič. Plačiai pažymėtas dabar jau kroatų legendiniu krepšininku ir treneriu tapęs kroatas Krešimir Cosičas. Tenka pagalvoti kokią pagarbą būtų Kroatijos komanda, jei jos eilėse tebežaisų D. Petrovič, buvęs geriausias taškų medžiotoju Kroatijos rinktinėje.

Vartant šį kroatų leidinį atrodo, kad Kroatijos krepšinio rinktinė turi nemažai rėmėjų iš prekybininkų tarpo /jų skelbimai išspausdinti šioje liuksusinėje knygelėje/. Taip pat čia reklamuojamas ir gražus kroatų krepšinio žurnalas „Kosarka“, kurio pavydėti gali ne vien lietuviai. Tiesa Lietuvoje buvo pradėtas leisti žurnalas „Krep-

Vieno susitikimo metu sporto klausimais diskutavo buvę Lietuvos sporto žymūnai Leonas Puskunigis ir Alfonsas Vietrinis.

SPORTO ŽYMŪNŲ GRETOS RETĖJA...

Gyvenimo eiga vieną po kito skina buvusius Lietuvos sporto žymūnus. Anupras Tamulynas mirė prieš kelis metus Čikagoje. Šiais metais mirė Vladas Bakūnas Kanadoje. Du paskutiniai: Leonas Puskunigis (1994) ir...štai, žinia iš Lietuvos, šių metų birželio 19 d. po sunkios ligos mirė buvęs ilgametis Kūno kultūros instituto pedagogas, didis Lietuvos sportininkas, kūno kultūros ir sporto puoselėtojas, docentas Alfonsas Vietrinis. Visi šie žymūnai kultūvavo lengvosios atletikos sporto šakos, nors jaunystėje yra mėginę kovos žaidimus: futbolą, krepšinį, tinklinį ir kt.

Apie Anuprą Tamulyną, taip pat Vladą Bakūną ir jų sportinę veiklą teko rašyti mūsų spaudoje anksčiau. Norėtsi, bent trumpais bruožais paminėti mirusiųjų Lietuvoje, Leono Puskunigio ir Alfonsos Vietrino, jų gyvenimo dalį, skirtą sportui.

LEONAS PUSKUNIGIS

Nepriklausomos Lietuvos (prieš karą) ieties, disko ir ritulio rekordininkas, taip pat olimpietis. Vokiečių okupacijos metais dirbo Šiaulių, vėliau Marijampolės Rygiškių Jono ir viešųjų Marijonų gimnazijose, kūno kultūros mokytoju. Tuo

sinio pasaulis, tačiau jis greit numirė. Net ir paprasto laikraščio Lietuvoje apie krepšinį nėra...

Ed. Šulaitis

ALFONSAS VIETRINIS

Lengv. atletikos veteranas, treneris, teisėjas ir organizatorius. Jaunystėje žaidė futbolą, krepšinį. 1935 m. pradėjo dalyvauti ilgų nuotolių bėgimuose. Tarpe 1935-1948 metų A. Vietrinis 22 kartus tapo Lietuvos čempionu, tris kartus 1,500 metrų, devynis 5,000 metrų ir 10 kartų 10,000 metrų bėgimuose. Paskutinį rekordą pasiekė 1952 m. būdamas 37 metų amžiaus. Baigęs sportuoti Vietrinis dirbo trenerio darbu. Daug jo mokinių yra pasiekę čempionatus bėgimo takuose. 1945 m. pradėjo dirbti Kūno kultūros institute dėstytoju. Vėliau buvo lengvosios atletikos katedros vedėjas. Vadovavo slidinėjimo katedrai. 1970 m. A. Vietrinui suteiktas docento var-

OLIMPIADOJE PAŠALINTI IŠ OLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ

Iš Atlantos olimpinį žaidynių atėjo žinia, jog, už neleistinų vaistų naudojimą iš varžybų buvo pašalinta lietuvaitė dviratininkė Rita Razmaite, kuri po patikrinimo atrasta naudojusi naujai pasirodžiusį cheminį preparatą „bromantan“, ir Lietuvos dviratininkų komandos vadovas Vitali Slionssarenki, bei Razmaite's asmeninis treneris Boris Vasiljev. Pirmajam uždrausta dalyvauti bet kokiame su olimpiada susijusiame sporto renginyje iki 2000-ųjų metais vyksiančių varžybų Sidnyje, Australijoje, o antrajam buvo atimtos šių žaidynių dalyvio teisės. Kai turime tokių „lietuvių“ draugų, kažin ar bereikia priešų. Siūlos liaudies posakis: „Su kuo sutapsi, toks ir pats patapsi“.

A.B.

OLIMPINĖSE DVIRAČIŲ LENKTYNĖSE A. KASPUTIS – DEŠIMTAS

Lietuvos dviratininkas Artūras Kasputis – dešimtas trečią dieną, liepos 24 d., įvykusiose olimpinėse 4 km persekiojimo lenktynėse treku. Iš viso startavo 18 dviratininkų, du savo važiavimuose atsilikę nuo varžovų vienu ratu turėjo pasitraukti, tad tarp likusiųjų 16-os A. Kasputio rezultatas – dešimtas.

Šios distancijos komandinėse lenktynėse 27-metis klaipėdietis A. Kasputis tapo 1988 metų olimpinio čempionu Seule (SSRS ketvertė, kuriame taip pat buvo ir vienas klaipėdietis – Gintautas Umaras).

Siemtinėmis olimpinėmis žaidynėms A. Kasputis, kaip ir dauguma kitų mūsų dviratininkų, ruošėsi Kolumbijoje, iš kur tiesiai vyko į JAV.

I antrąjį etapą – ketvirtfinalį pateko aštuoni dviratininkai. Geriausią rezultatą pasiekė Andrea Collinelli (Italija) 4.19,699 (pasaulio rekordas). A. Kasputio – Laikas 4.33,00,8 – blogesnis 13,309 sek.

(AGEP, 07.25)

das. 1987 m. pasitraukė į pensiją, tačiau dažnai būdavo matomas stambių lengvosios atletikos varžybų vyr. teisėjo pareigose. A. Vietrinis daug yra rašęs sporto temomis spaudoje.

Dar taip neseniai „Lietuvos sportas“, 1996.5.30 laidoje rašė: „Ženkla iš sporto veteranų rankų“... Pirmą kartą dabartinėje Lietuvoje buvo laikomi naujam „Lietuvos kūno kultūros“ ženkliui įgyti egzaminai. Sporto veteranas A. Vietrinis, kuris prieškarinio metais irgi buvo įgijęs šį ženklą, šiose iškilmėse buvo vienas iš įteikėjų, šio naujai atkurto LKK ženklo naujiesiems laimėtojams.

Alfonsas Vietrinis vardas sporto sluoksniuose Lietuvoje buvo pradėtas minėti jau nuo 1932 metų. Už laimėjimus sporte, jo pedagoginį bei sportinį meistriškumą, už aukštos kvalifikacijos sportininkų parengimą, velionis buvo apdovanotas įvairiais medaliais ir garbės raštais. 1985 m. jam įteiktas kūno kultūros ir sporto žymūno ženklas.

Lietuvos Kūno kultūros instituto kolektyvo atsiseikinimo žodyje su velioniu sakoma: „Alfonsas Vietrinis buvo švietimo spindulys institute gyvenime. Jis galėjo sušildyti, uždegti, parodyti tiesų kelią, paguosti ir padrasinti. Nuodirdus, atkakliai siekiantis tikslų, reiklus sau ir kitiems, ištvermingas ir geranoriškas – toks jis liks mūsų atmintyje“.

Sig. K.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pakto ilaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.		metams 1/2 metų 3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	\$160.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija už skelbimų turinį nestako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą k nors skelbti.

46-se SALFAS-sgos žaidynėse Wheaton, IL, susitikę ilgamečiai krepšininkai Richardas Šimkus ir Algis Rugienius.

* Lietuvos disko metikai Virgilijus Alekna ir Vaclovas Kidykas liepos 29 d. kvalifikacinėse disko metimo varžybose pateko į dvylikos geriausių sportininkų tarpą bei į varžybų finalą. A. Alekna disko metikų šešetuke buvo pirmas, o bendroje įskaitoje – antras.

Dainius Zubrus per NHL brizą penkioliktas pašauktas į Philadelphia „Flyers“ ledo ritulio klubą. Tad Dabar NHL.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3908 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p. - 7 v.v., ant. 12:30 - 3 v.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9966 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 698-4966
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kaščiame netuviskai
6168 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 566-7786

ARAS ŽILKAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1630 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0999
Valandos pagal susitarimą

Rungtynės stebi Lietuvos olimpinės krepšinio rinktinės vyr. treneris Vladas Garastas, treneris Jonas Kazlauskas, krepšinio vadovas Algimantas Pavilionis ir treneris Donn Nelson.

RYTPRŪSIŲ IR KLAIPĖDOS KRAŠTO KLAUSIMU

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Klaipėdos vokiečiai yra įėjungę į Rytprūsių vokiečių organizaciją (Landmannschaft Ostpreussen), tačiau, turi atakirą šaka, atakirą valdybą, didesniuose jų telkiniuose savo skyrius – Tilžės, Pagėgių, Šilutės ir t.t. Mažėja jų skaičius, kadangi vyresnioji karta palieka šį pasaulį, o jau Vokietijoje užaugę jaunimas nesidomi savo protėvių žeme, jos praeitimi. Tiesa, tėvukai ir senelės, keliaudami gal paskutinį kartą aplankyti gimtąsias sodybas, paima su savim vaikus ir vaikaitus, kurie, pamatę aplėistas sodybas, griūvančius namus, nieko nenori žinoti apie protėvių žemę. Reikia juos suprasti: jie jau gimę turtingoje Vokietijoje, palyginti su Klaipėdos krašto gyventojais, gyvena prabangiai, turėdami „mercedesus“, „audio“ ar „poršę“, pastovų darbą, „riebią“ banko knygutę. Jie nemano keltis į protėvių žemę, naujai pradėti gyvenimą. Pamatyti gerai – gyventi ne!

Tačiau „senimas“ ir toliau puoselėja papročius, kultūrinį gyvenimą, vokiečių kalbą. Kas dvejus metus jie rengia Mannheimo mieste suvažiavimus, kadangi šis pramonės miestas pirmas ištiesė pagalbos ranką, 1915 m. kazonų aplėptam uostamiesčiui ir po II pasaulinio karo priimdamas daugiau kaip 300 ištremtų žmonių. Vietos dienraštyje „Mannheimer Morgen“ mirusiųjų pranešimuose labai dažnai randamos, Baltrušait, Matiuikait, Jonelait ir kt. su nukirstom lietuviškom galūnėms pavardės, surengtose parodose reprezentacinėse Mannheimo patalpose, ištatomini rodiniai apie Klaipėdos krašto vokiškumą ir t.t.

Ankštau, Klaipėdos vokiečių sąjungai pirmininkaujant ultra-vokiečių Preussui, ne viena karta pasigirdavo suvažiavime „karinigi“ prieš lietuvių būkiai, reikalaujant sustabdyti Klaipėdos krašto lietuvinimą ir t.t. Šiandieną girdimi jau žvelsimai balsai, ieškoma su lietuviams bendradarbiavimo, kviečiant į suvažiavimus Klaipėdos lietuvių tautinių šokių grupes, chorų, rengiant svarstybas. Tiesa, tas daug priklausau nuo skyriaus valdybos, organizacijos narių, rodant lietuviams ir Lietuvai simpatijas, ypač prisimenant išgelbėtus nuo bado Rytprūsių

„vilko“ vaikus. Tačiau vyresniųjų tarpe yra dar užsilikęs ir antagonizmas mūsų valstybei ir tautai, išreikšiant savo neapykantą straipsniais. Tarpe jų yra užsilikusi nuomonė, kad nepriklausomos Lietuvos vyriausybė vedė šovinistinę politiką Klaipėdos krašte, norėdama sulietuvinti gyventojus. Jai tas nepavyko, ką įrodydavo rinkimai į Klaipėdos seimelį.

Tačiau yra graži prosvaitė. Bonnoje surengtoose Rytprūsių vokiečių sąjungos svarstybose dalyvavo daug įtakingų vokiečių iš Rytprūsių ir pačios Vokietijos, kurie palietė ne tik Rytprūsių, Karaliaučiaus, bet taip pat ir Klaipėdos krašto dabartį ir praeitį. Tuo klausimu kalbėjo Lietuvos ambasadorius Bonnoje prof. Zenonas Naumavičius. Prieš jį kalbėjęs Lenkijos vokiečių mažumos ir seimo narys Kroll pažymėjo, kad santykiai su lenkais yra „schwierig“ – sunkūs. Kiekvieną kartą jis atvykęs į Bonną su vokiečių mažumos atstovais (vokiečiai Lenkijos seime turi 4 atstovus) visuomet prašo tokių pačių teisių, kokias turi lenkai Lietuvoje. Lenkijos vokiečiai būtų labai ir labai patenkinti.

Priešingai vokiečių padėčiai Lenkijoje, vokiečių lietuvių santykiai Klaipėdos krašte yra labai geri. Taip svarstybose pareiškė prof. Z. Naumavičius pažymėdamas, kad 1941 m. Klaipėdos krašte dar gyveno apie 60 tūkst. vokiečių, dabar jų likę tik 7 tūkst. Nežiūrint tokio mažo skaičiaus, tačiau Lietuvoje veikia 167 septynmetės vokiškos mokyklos. Susirinkusiems vokiečiams Lietuvos ambasadorius pasakė, kad atsikūrusi nepriklausoma Lietuva savo gyvenimą turėjo pradėti nuo „nulinio“, steigti naują administraciją, pereiti prie laisvos rinkos gyvenimo. Prof. Z. Naumavičius užakcentavo, kad Vilnius neturi jokių „Anschprueche“ (reikalavimų pretenzijų) į Karaliaučiaus apygardą. Priešingai, su šiauriniiais Rytprūsiais ieškoma prekybinių ryšių. Panašiai kalbėjo Klaipėdos krašto vokiečių s-gos atstovas Heinz Oppermann pažymėdamas, kad Karaliaučiaus apygardoje gyvenančių lietuvių ir vokiečių santykiai yra labai geri.

Teisingai pareiškė Lietuvos ambasadorius Bonnoje: Lietuva,

LIETUVOS PREZIDENTAS ATLANTOJE

JURGIS JANUŠAITIS

Šiais metais didžiausias pasaulinio masto renginys-Olimpinės žaidynės Atlantoje. Olimpiadai Atlanta ir Georgia valstija ruošėsi keletą metų: statė naujus stadionus, ruošė sporto arenas, ruošėsi priimti keliolika tūkstančių įvairiausių sporto šakų sportininkų bei keletą milijonų dalyvių-žiūrovų.

Pagaliau po įtempto darbo atėjo ir olimpinis žaidynių diena. Liepos 19 d. didžiajame stadione vyko olimpinis žaidynių atidarymo iškilmės. Apie 85,000 žiūrovų stebint, į areną įžygiavo 197 tautų daugiau kaip tūkstantis sportininkų. Į iškilmės eiliniam žmogui beveik nebuvo įmanoma patekti. Bilietai iš anksto išplatinti įvairiais būdais, daugiausia per viešbučius, darbuvių ar olimpinis tautų komitetus. O iškilmų atidarymo dieną žmonės „judėjo“ rinkoje“ mokojo net po 650 dol. už bilietą.

Iškilmėse, nors prakaista šluostydami, dalyvavo JAV prezidentas Bill Clinton su Hilary Rodham Clinton, apie 30 įvairių valstybių prezidentų ar premjerų, sportininkų sąjungų vadovai.

Išias iškilmės atvyko ir Lietuvos sportininkai drauge su Lietuvos respublikos prezidentu Algirdu Brazausku ir LTOK-to prezidentu Artūru Poviliūnu. Iš viso atskrido 61 sportininkas ir 39 asmenų palyda – treneriai, gydytojai, masežistai, įvairių sporto šakų vadovai. Jie atskrido Lietuvos oro linijų lėktuvu.

Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas turėjo progos susitikti su JAV prezidentu Bill Clinton, pasikalbėti Lietuvos klausimais, o taip pat susitikti ir su kitų valstybių prezidentais.

Iškilmingas sportininkų para-

norėdama įstoti į Europos Sąjungą ir ŠAS (NATO) negali kelti jokių teritorinių reikalavimų, kadangi to neleidžia tų įstatai.

Vokietijos televizijos sporto kanalas prieš olimpinės žaidynės skelbė varžybų programą ir datas. Pranešant krepšinio programą, televizijos ekrane buvo įrašyta, kad aukso medalio klausimas yra išspręstas – jį gaus JAV rinktinė. Dėl sidabro ir bronzos varžysis Lietuva, Kroatija, Jugoslavija ir... Rusija! Pereitais metais Europos pirmenybėse Graikijoje Rusija užėmė tik septintą vietą ir į olimpinės žaidynės nesikvalifikavo.

das tęsėsi keletą valandų, kol praėjo visų tautų sportininkai. Žygiavo ir Lietuva. Gaila, kad parade Lietuvai vis nenusiseka. Ir šį kartą matėme vėliavą nešančių ir berods trenerių žygiuojančių arenoje, tačiau pačios gausiausios Lietuvos sportininkų delegacijos nematėme, žygiuojant paskui vėliavą. Vėliau teko pasikalbėti su LTOK-to pirm. Artūru Poviliūnu, kuris tvirtino, kad parade dalyvavo 40 lietuvių sportininkų, tik jie kažkodėl nebuvo parodyti.

Dauguma Lietuvos sportininkų ir vadovų apgyvendinti specialioje olimpinėje kaimelyje, kuriame juos aplankė ir prezidentas Algirdas Brazauskas, pasveikinęs ir palinkėjęs sėkmingai bei garbingai ginti Lietuvos valstybės vėliavą.

Būnant Atlantoje, adv. Ričardas Badauskas, deka turėjome progos apkalbėti plačiasias Atlanto apylinkes ir matyti priemiesčiuose, gražioje apylinkės apsigyvenusių, lietuvių sportininkų vietas. Prie daugelio namų plevesavo Lietuvos trišalės, taip pat – kitų namų buvo matyti įvairių valstybių vėliavos. Sakoma, kad čia apgyvendinti įvairių tautų sporto delegacijų vadovai.

Taigi Atlantoje šių didžiųjų iškilmų – sportinių žaidynių metu Lietuvos vardas dažnai minimas vietinėje spaudoje, radijo ir televizijoje.

Atlantos Lietuvių Bendruomenė negausi, bet turi labai

energingą valdybą: pirm. Ramunė Janušaitytė-Badauskienė, nariai – Algis Kličius, Vita Mace ir Aldona Urbantiene.

Ši valdyba prieš porą mėnesių sujudo ruoštis priimti garbinguosius svečius iš Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską, LTOK-to pirm. Artūrą Poviliūną, sportininkų vadovus ir atvykusius svečius. Darbas buvo sunkokas, LB apyl. valdybos išdas tuštokas. Bet LB valdyba nenuleido rankų. Paruošė gražius, tautinėm spalvomis kvietimus. Išsiuntinėjo daugelį žmonių. Nuostabu, atsiliepiamas buvo jautrus ir sėkmingas. I prezidentui ir svečiams ruošiamą priėmimą užsiregistravo ir dalyvavo apie 140 žmonių. Svečių tarpe vietiniai lietuviai, mišrios šeimos, aukšti Atlantos valdžios pareigūnai. I priėmimą, kuris įvyko liepos 20 d., 12 val., atvyko žmoniu iš Detroito, Grand Rapids, Sunny Hills, Daytona Beach ir kitų vietovių.

Priėmimas vyko šaunioje Vido Reklaitytės ir Lee Skandalakių rezidencijoje. Šia proga reikia pažymėti ir su dėkingumu vertinti didelę daktarų Skandalakių auką, ruošiant šį priėmimą. Namai erdvūs, vėsinami, tad lengvai sutalpino 140 svečių. Buvo paruošti įvairūs valgiai, atgaivai – įvairūs gėrimai, aptarnaujant specialiai aptarnavimo tarnybai.

Po tokio gražaus pasirodymo, 12 valandą suvažiavę, svečiai, nemokant laukė atvykstant Lietuvos prez., A. Brazauskas, Artūro Poviliūno ir kitų garbingų svečių iš Lietuvos.

Apie svečių sutikimą priėmimą plačiau kitą kartą.

Iš kairės: Atlantos LB pirm. Ramunė Badauskienė ir Vida Reklaitytė-Skandalakis.

lietuviškos kaimo duonos kepalai. Apvalūs, nuglostyti. Pasileidau nuo vieno tokio kepalio, o jo pašonėje būta didokos uolos, sniego užmaskuotos. Pyliau į tą uolą, akys ne kibirkštys, bet liepsnos sušoko, naujai pirktos slidės sulūžo... O aš sveikutėlis! Su dviem kojom, su dviem rankom ir su dešimčia mėlynių. Tačiau visą puskiometrėlį kažkur nuriedėjau.

Gal dar du rytus vokiškai kalbėjau maldą, bet slidinėti jau neturėjau kuo. Taigi iš slidininkų brolijos pasitraukiau be nuopelnų, be laipsnių. Ačiū Dievui, kad negavau jokių papeikimų.

Už vokišką slidinėjimo batų, tada naujausio stiliaus, daug sumokėjau ir jie man darė labai gerą įspūdį. Todėl net į Ameriką atsivežiau. Bet prieš amerikietiškusios į batų tik slidžių bateliai, ne batai. O kasdien dėvėti buvo sunkūs. Laikiau juos kampe įkišęs, kol supelėjo, sudūlėjo. Tada išmečiau.

Išmečiau ir giliai susimąsčiau, – ne tik batai dūlėja. Tie patys procesai veikia ir žmogų.

Miestietė

Tada visi lietuviai DP buvo dideli patriotai ir savo vaikus auginio vien tik šioje dvasioje. Tik vėliau jie pasikeitė, kai dvasią nupirko doleris. Prieš metus pabėgę iš Lietuvos, šeimos tik lietuviškai kalbėjo. Mat kitaip nemokėjo. Vienas antras graibėsi vokiškai, tačiau šios šnekos neužteko, kad vyras su žmona galėtų tinkamai išdėstyti vienas kitam savitarpinius reikalus. Štai iš kur kilo didysis patriotizmas. Buvo vyresni, kurie pajėgė rusiškai ar lenkiškai susižinoti. Tačiau šių dviejų kalbų mokėjimas tada atrodė beveik atsilikimo ženklu. Angliškai, prancūziškai? Kur ten... Gal koks nors išmintinis ar keistuolis pasitaisė, kad sugebėjo merči, thank you, o gal ir daugiau pasakyti, bet jie atrodė retenybėmis.

Danutė Bindokienė

Laiškų potvynis

Sakoma, kad skęstantis ir užšąudo griebiasi, nors logiškai iš to šąudo pagalbos negali tikėtis. Tačiau čia ne logikos, o paskutinės galimybės klausimas. Panašiai ir su laiškais iš Lietuvos. Kiekvieno užsienio lietuvių laikraščio redakcija, organizacijos vadovybė, net pavieniai asmenys, kurių adresai vienu ar kitu būdu patenka į Lietuvą, su nepažįstamų žmonių laiškų potvyniu yra susipažinę. Pagrindinė laiškų tema – desperacija, pagalbos šaukimas – toks variantas, toks deginantis, kad beveik fiziškai jaučiamas, laikant popieriaus lapelį pirštuose. Tuoj persasi mintis: nedelsiant atsilipti, kažką daryti, padėti. O vis dėlto...

Jau ne kartą ir ne du užsienio lietuviams teko „nusivilti“, patikėjęs graudžioms istorijoms, surašytoms laiškuose iš tėvynės. Gaila, nes juk yra tikrai pagalbos vertų vargulių, tikrų prašymų, tik kaip juos atskirti nuo apgaulingų?

Daugiausia žmonės ieško gimininių Amerikoje, nors jų turi mi duomenys bei informacija labai pasenusi, iš prieškarinių laikų. Ypač sunku, kai paieškomas asmens išvykęs į JAV kažkada po Pirmojo pasaulinio karo, be abejo, jau miręs, o jo vaikai ar vaikaičiai tikriausiai lietuviškai nemoka, lietuviškų laikraščių neskaito. Vėliau atvykusieji, pvz., su antrąja imigracija bangą po Antrojo pasaulinio karo iš Vokietijos, ne visuomet nori būti randami. Jie vengia ir savo dabartinį gyvenimą vėl įsileisti „senąjį“.

Ieškantieji, be abejo, tikisi kaip nors užmegzti ryšį su „amerikonais“ giminėmis, kurie palengvintu vargą ir galbūt padėtų atvykti į Ameriką. Tai mes galime suprasti, nes prieš kelis dešimtmečius, uždaryti pabėgėlių stovyklų neviltyje, desperatiškai stengėmės „iškasti“ bet kokį giminę kitapus Atlanto ir išsiųsti siuntinuką, kuris bent kiek pildytų juokingai menką maitinimo davinį. Bet pati didžiausia svajonė – iškvietimas į Ameriką. Giminių ieškojime įvairiais keliais: per tarptautinį Raudonąjį Kryžių, katalikiškas šalpos organizacijas, BALFą, lietuvių spaudą, o už visų šių geradarių paslaugas jautėme gilų dėkingumą.

„Draugas“, nors iki šiol retai spausdindavo tokias paieškas, ateityje ryžtasi periodiškai išvesti skyrelį, kuriame skelbiamie ieškomųjų ir ieškančiųjų pavarde (nemokamai). Už rezultatus neatsakome, bet padėti savo tautiečiams vis dėlto reikia. Iš Lietuvos gaunamus laiškus galima padalinti dar į kelias dalis: darbo ieškantių, paramos prašančių ir siunčiančių padėkas asmenims ar institucijoms. Tiesa, dar yra tie, kurie nori „susirašinėti su Amerikos lietuviu“. Nei viena šių kategorijų neįeina į dienraščio darbo lauką. Būtu gera, kad turėtume savo įstaigas, kuriose žmogus galėtų pasirinkti patinkamą darbą iš ilgu sąrašų, o paskui atvykti į Ameriką ir užsidirbti dolerių. Deja, dar yra tie, kurie nori „susirašinėti su Amerikos lietuviu“. Nei viena šių kategorijų neįeina į dienraščio darbo lauką. Būtu gera, kad turėtume savo įstaigas, kuriose žmogus galėtų pasirinkti patinkamą darbą iš ilgu sąrašų, o paskui atvykti į Ameriką ir užsidirbti dolerių. Deja, dar yra tie, kurie nori „susirašinėti su Amerikos lietuviu“.

„Draugas“, nors iki šiol retai spausdindavo tokias paieškas, ateityje ryžtasi periodiškai išvesti skyrelį, kuriame skelbiamie ieškomųjų ir ieškančiųjų pavarde (nemokamai). Už rezultatus neatsakome, bet padėti savo tautiečiams vis dėlto reikia.

Ypač nedažni buvo nusvilinto gomurio angliški faktyrai.

Stovyklose lietuviai savo vaikams atidarė mokyklas. Bet kaip tokį švarų jaunimą auklėti, kai nebuvo lietuviškų vadovėlių? Mokytojus taip pat užgruvo sunkumas. Prieš pamokas tekdavo ilgai ir sunkiai galvoti, kad viską, ką reikėjo mokslieviams perduoti, prisimintum. Tai nelengva duonėlė.

Vadovėlių, vadovėlių...

Kadangi Kauno VIII gimnazijoje du metus iš eilės dėstiau aritmetiką trečioje klasėje, nusprendžiau atsistoti ir savo išmintį popieriuje palieti. Dviskaitė, triskaitė, daugiaskaitė taisyklės; procentai, promilės, palūkanos; mišiniai, lydiniai; viso gilaus aritmetikos mokslo apžvalga, nes mokslo metų pabaigoje reikėdavo laikyti aritmetikos egzaminus. Štai ir vadovėlis!

Po pamokų grįžęs iš gimnazijos, susigūždavau savo kambary ir dirbdavau iki velumos. Sunkiausia buvo kiekvienam skyreliui sukurti pavyzdžius ir uždavinius.

Bet ranka užpildyti lapai neatrodė kaip vadovėlis. Perrašyti mašinėlė, tada spaustuven atiduoti... O kur tą mašinėlę gauti? Šeimnininkas Nagelis galejo tik „umliantais“ operuoti, man reikėjo lietuviškų spaudmenų su nosinėmis, taškais, brūkšneliais. Klausinėjav, teiravausi ir suradau; remiantis gandai, mažą, kelioninę lietuvišką rašomąją mašinėlę turėjo Evelina Kulopailaitė-Masiokienė. Iš tolo nužiūrėjau ją, susipažinau, atsargiai pradėjau kalbėti, teirautis. Ar kartais nepaskolintų to savo, iš Lietuvos sunkiai gabento, turto visuomenės gerui pakelti? Jaunimui pasitarnauti, o per jį ir visai tautai... Net prof. Kulopailaitė, Evelinos tėvų, užsiminiau. Jis Kaune buvo mano profesorius, o stovykloje, nenusėdjęs be darbo, gimnazijos aštuntoje klasėje dėstė matematiką. Taigi lyg būtų kolega... (Bus daugiau)

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

20 YMCA (Young Men Christian Association, Amerikoje įsteigta krikščioniška organizacija, besistengianti sportu atkreipti jaunų vyrų dėmesį ir juos teigiamai paveikti) tada katalikų dvasiškijos buvo vertinama vos vos (vos!) patenkinamai. Mat jos struktūroje vyravo ne katalikai, bet kitų konfesijų krikščionys. YMCA pas pabėgėlius atėjo labdarybės tikslais ir parūpindavo sporto priemones, organizuodavo sportinius renginius. Lietuviai prie jos arti nesiglaudė, nors Kemptene šią organizaciją atstovavo Zenonas Puzinas.

1947 m. žiemą YMCA surengė Alpeose dviejų savaitių slidininkų stovyklą. Buvo išnuomos tas kalnuose ir pasamdytas vokiečių slidinėjimo instruktorius, parūpinta virtė. Name sugrūstai užteko vietos gal trims dešimtimis vaikiniams, susirinkusiems iš įvairių tautybių. (Rodo, lietuvių slidininkų toje grupėje nebuvo.) Reikėjo vokiškai kalbančio vadovo, sugebancio kiekvienam rytui paruošti maldą, tinkančią visoms krikščioniškom konfesijoms. Tai ir mobilizavo mane, su gimnazijos direktoriumi susitarę. Tapau pastoriumi, nors šventinimų nesulaukiau.

Iš manęs slidininkas – savamokslis. Nuo kupeto galėjau nušliaužti, o ten Alpe... Bet ryžausi! Iš draugų prisikolinau megstinį, nusipirkau (kaip, kur?) slides, naujutelelius slidžių batų, įsirioginau su kitais į IRO atsiųstą sunkvežimį ir išvažiavau viškam pasiruošęs. Lyg 1939 m. lenkų ulonas, stojęs į kovą su vokiečių

tankais.

Dabar slidinėjimas yra kitoks, kaip tada buvo. Šiandienos iždidiūs sportininkai apsigyvena liuksuosiuose viešbučiuose, keltais „lipa“ į kalną, pora kartų nusileidžia, o vakare sėdi prie baro ir dorai gal su savomis, gal su svetimomis moterimis ar vyrais geria kokteilius. Jų apranga sniege neušlampa, lyg žąsų plunksnomis dėvėtų. O tada imkinėje (Huo YMCA) stovykloje padėtis skyrėsi.

Pirmas skirtumas: vykykme ne lėktuvu ir ne autobobiliu, bet atviru sunkvežimiu, vėjo į kamuolius suriusti. Juk buvo žiema.

Antras skirtumas: apsigyvenome ne viešbuty, bet mediniame kalnų namely (Berghutte) su prieangiu slidėms ir batams palikti, su viena patalpa, turinčia didelę krosnį, didelį stalą ir daug gultų.

Trečias skirtumas: po slidinėjimo grįždavome šlapi, alkani ir sėdavome ne prie baro, bet ant gultų.

Ketvirtas, penktas, šeštasis ir taip toliau su skirtumais... Jų buvo tiek daug, kad nusibostų klausyti, jei būtų stengiamasi visus išaiškinti.

Ryte apsidavome stalą, pastorius bei šventinimų vokiškai sukalbėdavo iš vakaro paruoštą maldą, išgėdavome „kavos“, suvalgydavome riekutę duonos ir leisdavomės į kalnus. Kieno rūbai ižditi, kieno šlapi – niekas neklausdavo, niekam nerūpėdavo. Instruktorius vedė, visi sekė, aš, atvykęs Alpių nugalėti, taip pat stengiausi, kiek mano jėgos ir sumanumas nešė. Slidininkai buvo įvairūs. Ir tokie, kurie gyvenime tik slides žinojo, ir vos truputį už mane geresni. Atrodė, kad vienas kito tvarkingai. Tačiau prieš stovyklos pabaigą vieną naktį labai daug prisigijo. Kai išėjome, nebuvo jokių uolų, jokių griovelių. Vien apdailinti kalnai, lyg

TEISMŲ SISTEMA LIETUVOJE

Pasikalbėjimas su adv. Jonu Kairevičium

Birželio mėn. pabaigoje ir liepos pradžioje Čikagoje lankėsi Kauno advokatas Jonas Kairevičius ir jo žmona Vida. Jie dalyvavo „Dainavoje“ vykusioje „Laisvės fondo“ lietuviškai kultūrai ugdyti, studijų savaitėje. Savo vos kelių savaitių trukmės viešnagės metu J. Kairevičius džiaugėsi, turėjęs progą arčiau susipažinti su išeivijos lietuvių ir pabendrauti, juo labiau, kai su žmona JAV iš vis lankosi pirmą kartą. Tai pačia proga, jis mielai sutiko „Draugą“ skaitytojus plačiau supažindinti su dabartine teismine padėtimi Lietuvoje.

Jonas Kairevičius yra aukštos erudicijos žmogus. Jis, kaip ir tikras teisininkas, yra gerai susipažinęs su savo krašto bei kitų kraštų istorija, išstudijavęs savo ir kitų kraštų politinę padėtį ir jos struktūras, ekonomiją, statistiką bei visuomeninius mokslus. Be to, jis Vilniaus universiteto teisių fakultetą baigė dar sovietmečio laikotarpyje ir ilgus metus dirbo dar toje sistemoje. Tokiu būdu apie sovietų okupacijos laikus jis nesužinojo tik iš knygų ir pasakojimų, bet pats asmeniškai juos išgyveno ir jam, kaip teisininkui, aiškiau buvo matyti toji apgaulinga sistema. Vos praėjus kurtis Sąjūdžiui, aktyviai įsijungė į jo veiklą ir visapusiškai teikė teisinius patarimus.

Šiuo metu Jonas Kairevičius dirba Kauno advokatų kolegijoje ir yra „Laisvės fondo“ kultūrai ugdyti Lietuvos skyriaus pirmininkas.

Jonas Kairevičius.

— Pone Kairevičiaus, gal pirmiausiai pateiksite įvairią mintį apie jūsų atvykimą ir pačią teismų sistemą?

— Aš atvykau į Ameriką „Laisvės fondo“ lietuviškai kultūrai ugdyti organizuotą studijų savaitę Dainavoje. Joje perskaičiau du pranešimus: „Lietuvos teismai ir teisminė valstybė“ ir „Lietuvos kelias į pilietinę valstybę“. Dainavoje mane klausė: „Kas labiausiai mane nustebino Amerikoje?“

Aš visiems atsakiau, kad ir čia noriu pasakyti, kad Amerikoje jaučiuosi lyg didelėje katedroje. Tai būtų lietuviškos katedros, nes, vaikstant po Čikagą, matant didžiulę katalikų bažnyčią, ligoninę, paminklą Dariaui ir Girėnui, nepaprastai įspūdingą paminklą, norėčiau, kad toks stovėtų Lietuvoje, ir matant lietuvių namus, girdint pasakojimus, kad dar rados taip neseniai čia gatvėse, parduotuvėse buvo beveik kalbama lietuviškai, tai iš tikrųjų jautiesi lyg didelėje lietuviškos katedroje. Didžiulį įspūdį padarė Dainava, tai svarbus lietuvių kultūros centras. Jis svarbus man, kaip pastoliui iš Lietuvos, kaip lietuviui ir svarbus, kaip „Laisvės fondo“ lietuviškai kultūrai ugdyti Lietuvos filialo tary-

bos pirmininkui. „Laisvės fondo“ puoselėja krikščioniškas idėjas ir pilnines demokratijos idėjas. Aš esu įsitikinęs, kad šios idėjos ir vienos, ir kitos, Lietuvai yra ne tik svarbios, bet būtų tolesnės Lietuvos gyvenimo pagrindas. Galvoju, kad Lietuvai reikia, gal būtų galima ir taip paskirti — mokyti demokratijos. Demokratijos idėjas, tas, kurias mes puoselėjame siauresnės ar platesnės prasmės, suformuluavo dar 1936 m. „Naujojo Romuvoje“ žymūs lietuvių šviestuliai, tai: dr. Z. Ivinskis, dr. A. Maceina, dr. I. Skrupskelis ir kt. Ir demokratija yra tai, kad asmuo, norėdamas turėti pats teises, turi pagerbti ir kito asmens teises. Demokratiškos bruožas yra pakantumas kitai nuomonei ir toks kelias, demokratijos kelias, yra priimtinausias Lietuvai. Jūs, be abejonės, girdite tai, kad dabar Lietuvoje viskas blogai. Kalbant apie teismus ir teisingumą, dažnas kalbėtojas pabrėžia, jog klesti korupcija, jog nėra dorų teisėjų, nėra dorų advokatų, kad žmogus negali teisėtis priemonėmis pasiekti sau norimų rezultatų. Dainavoje aš kalbėjau, kad yra ne visi taip. Be abejonės, kalbama apie korupciją valdžios sluoksniuose ir apie tai kalba pareigūnai, apie tai plačiai rašo laikraščiai, tai negalėčiau paneigti, kad šito nėra. Aš advokato darbą dirbu jau 30 metų ir galiu tvirtai pasakyti, kad bent didžioji dauguma Lietuvos teisininkų yra dori žmonės ir kad, pasikeitus teismų sistemai, žmogus Lietuvoje jau gali pasiekti teisybę.

Tiesa yra visados įvairiai suvokiama. Dažniausiai kaip tiesą suvokia asmuo, priklauso nuo to, ko jis pats siekia, ko jam reikia, bet jo tiesa gali būti kitam asmeniui netiesa. Todėl aš linkęs sakyti, kad tiesa yra galėjimas siekti tiesos. O dabar Lietuvoje teismų sistema yra tokia, nesakyčiau, kad ji tobula ir kažin kurioj šaly galėtume pamatyti tobulą sistemą, bet vis dėlto žmogus gali kreiptis į teismus ir ginti savo turtinius bei asmeninius interesus. Tas yra labai svarbu, nes to nebuvo galima padaryti sovietiniais metais. Žmogus gali ginti pareigūno veiksmus teisme ir dažnai žmonės teismuose bylas laimi.

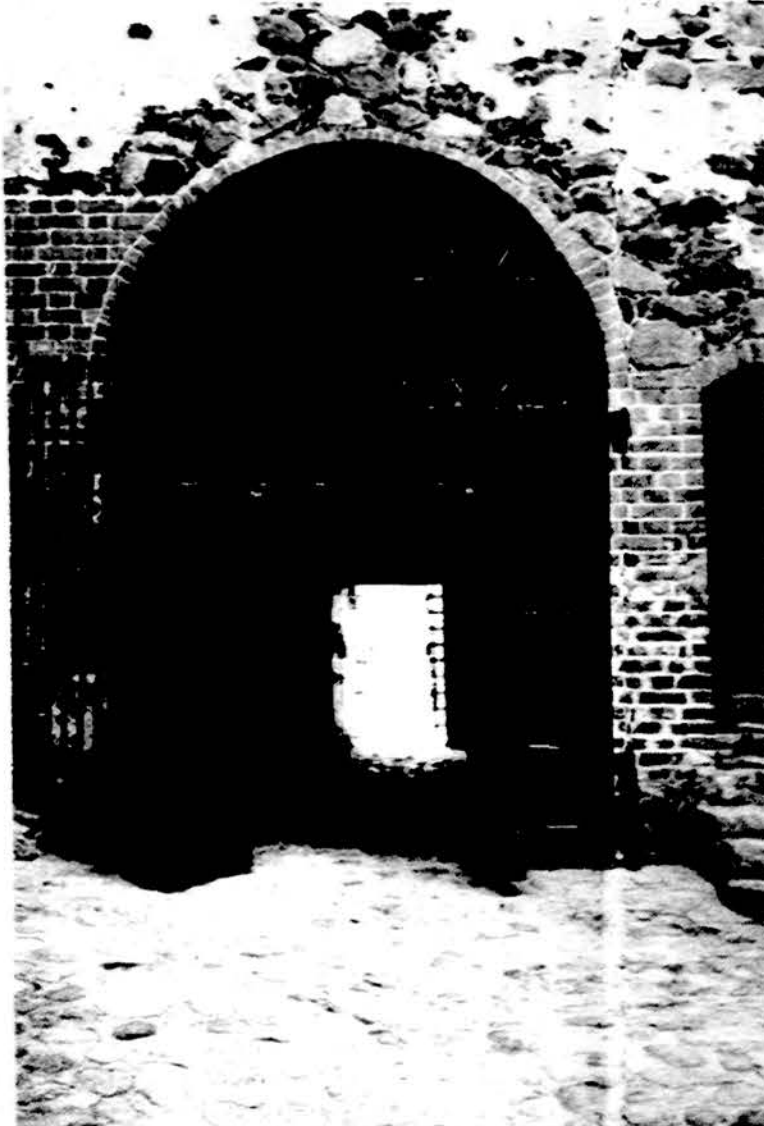
Išvažiavus iš Lietuvos, Kauno apygardos teismas išnagrinėjo bylą dėl Kauno Kinigų seminarijos ieškinio, aš atstovavau Kauno Kinigų seminarijai ir bylą seminarija laimėjo. Jai buvo gražintas didelis namas, stovintis žemės sklype, kurį buvo seminarijai padovanojęs poetas Maironis. Taigi sovietiniai metais tokia byla būtų buvusi neįmanoma.

— Pasikeitus Lietuvoje santvarkai, turėjo keistis ir teisminė sistema. Ar buvo labai sunku pereiti į naują sistemą?

— Be abejonės, pereiti buvo sunku. Dainavoje aš suformuluavau tezę, kurios buvo būdingos perėjimo laikotarpiui. Tai tezę būtų buvę tokios: Atgavus nepriklausomybę, nebuvo aiškiai atsiribota nuo sovietinės teisės, o jos reforma buvo aiškiai vykdoma per lėtai. Svarbu tai, kad nepavyko priimti desovietizacijos įstatymo.

— Gal paaiškintumėte plačiau tą desovietizacijos įstatymą.

— Desovietizacijos įstatymo bene pagrindinis bruožas tai, kad sugriautų sovietinės sistemos institucijas ir pakeistų

Pro Trakų pilies vartus kadaise išdžiai jojo Kęstutis, Vytautas Didysis, o dabar daugiausia vaikšto turistai.

Nuotr. Alberto Kerelio

žmones tais žmonėmis, kurie nebuvo sovietinės sistemos darbuotojai. Tad būtų atkirstas ryšys su nomenklatura. Dabar pasilikio senoji valdininkija, senieji ryšiai ir jie stato reformas. Aš nenorėčiau pasakyti, kad jie blogi žmonės, bet mes kalbame apie sistemą. Jų galvose, jų ryšiai, galų gale jų praeitis — jie gali būti kažkieno šantažuojami. Mes matome jų interesus kryptį — paimiti į savo rankas turtą, bet nematome ryškus intereso tarnauti Lietuvai. Nematyti elemento, nematyti, kad žmogus visuomenės, valstybės arba Lietuvos, idealinės sampratos interesams, aukštesniam savo asmeniniams interesams. Ir žmonės, šito nematydami, nepasitiki valdžia. Nepasitiki todėl, kad kai nėra pagrindo nepasitikėti. Visa tai griauia valstybės pamatus. Be pasitikėjimo neįmanoma normaliai dirbti. I mane, kaip į advokatą, kreipiasi žmonės įvairiais klausimais ir tame tarpe dėl mokesčių mokėjimo. Vienas motyvų, kodėl žmogus nenori mokesčių mokėti, kartais būna taip: kodėl aš turiu mokėti, vis tiek valdžia išgrobstys tuos pinigus. Tai desovietizacijos įstatymas, žinoma, reikėtų kalbėti, jei konkrečiai apie projektą arba konkrečiai apie priimtą įstatymą, tai mes nežinome, koks jis būtų priimtas, bet tai būtų jau pasikartojantis atvejis su praeitimi, iš vienos sistemos į kitą perėjimas. O toks perėjimas yra labai sunkus. Vyresnės kartos žmonės, kurie mokėsi istorijos, žino, kaip Rusijoje buvo perinama, kokiais būdais iš kapitalizmo į socializmą. O čia dabar viskas lieka, vadinasi, ir tas perėjimas yra ilgas. Todėl reformų nevykdymas yra pagrindinė šių laikų klaida. Toliau nesuteikta teisė piliečiams, politinėms partijoms ir visuomeninėms organizacijoms kreiptis į konstitucinį teismą, todėl konstitucinis teismas nuvylė visuomenę. Jis neapgina visuomenės. Taip pat konstitucinis teismas neturi teisės pats kelti bylas, todėl žmonės kyla klausimas: „Kodėl priimami antikonstituciniai įstatymai, o konstitucinis teismas nereaguoja“. Todėl, kad, pagal konstitucinio teismo įstatymą, jis neturi teisės pats kelti bylas. Tas bylas gali iškelti teismai ir tam tikras skaičius Seimo narių. Teismuose dar liko teisėjų, kurie tarnavo buvusiai sistemai. Ar jie visi tapo demokratų ir nepriklausomos Lietuvos

patriotais — atsakyti sunku. Kartais pasigendama teisininkų idealizmo, aiškios vertybės orientacijos, bendražmogės ir krikščioniškos ir stoka pilietinės atsakomybės. Be idealizmo valstybė negali gyventi. Reikia turėti šventesnio, negu vien tikti asmeniniai interesai.

Asmenybių stoka. Tokių asmenybių, kurios nepasiduotų įtakoms iš pašalies, kad ir kas ir kokiomis patraukliomis ar gražiomis priemonėmis ir būdais besikėsintų į teisę nepriklausomumą.

Socialinis teisėjų priklausomumas, tai priklausomumas nuo valdžios. Tai atlyginimų dydis, butai, premijos, pensijos, paaukštinimai ir kt. Tai būtų, vadinasi, tokie dalykai, kurie liko nepadaryti, galima sakyti. Bet aš savo pranešime nurodžiau tikrai pozityvius dalykus, kad nepriklausomybės atkūrimas mums davė nuostabią galimybę kurti demokratine valstybę, būtent demokratine. Tai Dievo dovana Lietuvai ir mums, jos vaikams.

Kūryba yra procesas, jam reikia laiko, tas laikas duotas ne laukti ir stebėti, o dirbti. Regiu tokius geresnius pokyčius teismuose ir teismine visuomenėje.

1. Į teismus atėjo daug jaunimo. Jie gali puikiai dirbti, jei nepamirš doros, o Seimas priims naujiems laikams tinkančius įstatymus;

2. nebėra atviro vienos partijos diktato;

3. pradingo sprendimų štamponas, zinoma siektinas įstatymų taikymo vienodumas, tačiau teismas dabar turi platesnes galimybes mastyti ir spręsti kūrybiškai;

4. perdėtai nekovojama už sprendimų ir nuosprendžių stabilumą, t.y. dirbtinai nesistenčiama nepagrįstus ir neteisėtus sprendimus ar nuosprendžius lopyti ir palikti galioti vien dėl to, kad gražiai atrodytų atskaitos;

5. išnyko vadinamoji „telefoninė teisė“, t.y. tie atvejai, kai teisėjas nesprendė bylas savarankiškai, o skambindavo į aukščiausiąjį teismą ir klausdavo, kaip išspręsti bylą;

6. tapo priimanais praeities Lietuvos teisės kūrybos palikimas. Žinia, kad mes lietuviai dar turime didžią vertingą teisinę palikimą dar iš Lietuvos kunigaikštystės laikų. Tai Lietuvos Statutai, kurie buvo labai svarbūs visai Europai. Ir mes turime iš ko pasisemti. Galų gale mes turime teisės elitą ir

teisinę švairą, giedrą mintį iš tarpukario Lietuvos. Mes turime iškilią profesūrą tų laikų iš Vytauto Didžiojo universiteto, pvz., prof. Leonas ir kt. Jų darbai dabar jau išleidžiami ir galima jais remtis. Tapo priinama pasaulio filosofinė bei teisinė literatūra, įmanomos stažuotės ar net studijos užsieniuose.

Kad nebūčiau apkaltintas perdėtu optimizmu, pateikiu neigiamybių:

Atgavus nepriklausomybę, nebuvo aiškiai atsiribota nuo sovietinės teisės, o jos reforma vykdoma aiškiai per lėtai. Aš galėčiau pasakyti, kodėl teismai nepopuliari. Bandžiau sudėtyti tokius dalykus, kurie gina teismus, nes teismus aš laikiau didžiule vertybe vien tai, kad jau galima kreiptis į teismus ir tai jau yra vertybė, kad žmogus gali ieškoti tiesos. Tai gi teismų populiarumas atsiranda ne vien dėl subjektyvių, bet ir objektyvių priežasčių:

1. Teismai baudžia. Kad ir pagrįstai nubaustam asmeniui teismas vargu bus maloni įstaiga.

2. Teismai sprendžia ginčus. Ar viena ar kita ginčo šalis sprendimu lieka nepatenkinta, nes jų reikalavimai dažniausiai yra diametraliai priešingi. Retai šalys teisme susitaria geruju. Jei nepatenkintoji šalis kreipiasi pvz. į žurnalistą ir šis rašinyje išdėsto tik tos šalies argumentus, tai skaitytojai tikrai atrodo, kad teismas pasielgė neteisėtai.

3. Teismai klausia tik įstatymo. (Konstitucijos 109 str.) Jei įstatymų leidėjai priima nepopuliarius įstatymus, tai ir teismas tampa nepopuliariu.

4. Teismai nėra malonės ar socialinės pagalbos institucija. Pvz., žmogus pasiskolino pinigų ir įkeitė už butą. Pinigus prarado lig nepavyko verslas ar dar kas nors atsitiko. Ar gali tokiu atveju teismas nepatenkinti paskolos davėjo ieškinio net tuo atveju, jei paskolos gavėjas su šeima atsidurtų gatvėje? Teismas negali. Arba, ar gali teismo antstolis išieškoti indėlį iš banko akcinės bendrovės, jei šie bankrutavo, o indėlio garantijos nebuvo įstatymų, nei šalių susitarime numatytos? Teismo antstolis neišieškos, nes pinigų nėra.

5. Teismai, nagrinėdami bylas, laikosi privalomų ne tik materialinės teisės, bet ir procesų normų. Teisėjas ne visuomet gali elgtis taip, kaip jam patiam norėtųsi, todėl apeliavimas į teisę sąžinę ne visada yra tas dalykas, dėl kurio jis galėtų priimti apelianto norimą sprendimą.

6. Teismo procesas yra pagrįstas rungtyniškumo principu. Labai dažnai žmonės šito nesuvokia ir dėl to nesugeba ginti savo teisių ar teisėtų interesų teisme. Tai yra praeities palikimas, kai asmuo buvo tikinamas ir įtikintas, kad juo visada ir visur pasirūpins valstybė.

— Kokios bylos buvo dažniausiai nagrinėjamos anksčiau ir dabar?

— Pirmiausia yra tokia situacija, kad bylos dėl didelės korupcijos, kas labai svarbu visuomenei, labai mažai pasiekia teismus. Jos yra kaip praustinis, kuris dunda kažkur kitur, bet mūsų sodybą ateina nepaprastai retai.

(Bus daugiau)

Kalbėtojas: Nijolė Nausėdienė

• Skuodas. Gegužės 28 d. atidaryta Šečių parapijos Kaukolikų filija. Skuodo dekanas kun. S. Anušis pirmą kartą aukėjo šv. Mišias būsimos bažnyčios patalpose. Naujoji bažnyčia įsikurs buvusioje kolūkių kontoroje, kurios viena dalis nupirka už lėšas, paaukotas trisdešimties vietos šeimų.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimo bei pardavimo, mieste ir priemiestiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAICIUI
Bus. 312-685-0100 Pager 312-308-0387
Fax. 312-685-3887

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVENKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšt. S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3200½ West 98th Street
Tel. (708) 434-8884
(312) 561-0884

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminis ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-668-2658.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas priimanomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5859
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybės įrašavimas veltul
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

GOV'T FORECLOSED homes for pennies on \$1. Delinquent Tax, Repo's, REO's, Your Area. Toll Free (1) 800-898-9778 Ext. H-2415 for current listings.

Century 21 **KMIECIK REALTOR**
7922 S. Pulaski Rd.
60635 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įrašavimas veltul.

FOR RENT
St. Petersburg Beach, FL, labai patogioje vietoje, išnuomojamas „Condo“. Terautis:
813-360-7384 Janina

HELP WANTED
Pietvakarių apylinkėse paty-
lit-bentstų sėdė leidis atsakymo-
cio, detales gerai besiorientuojan-
cio, darbštus asmenis pilno laiko
darbui ūkvedybos skyriuje (house-
keeping) 8000a suaukštėd ang-
Mikal. Judd's Red Darby, 12700
S. Kedzie, Blue Island, IL 60408,
Tel. 800-668-3511.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė. Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrašta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., į Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Vilius Pėteraitis
LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS
Apie 30,000 žodžių. 579 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. pridėdama State sale tax 1.75 dol.

V. Baravykas
ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS
Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė
Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. pridėdama State sale tax 1.75 dol.

LAIŠKAI

DAR APIE LIETUVOS SEIMO RINKIMUS

Atsiliepiant į Zigmo Viskanto ir Juozo Navako laiškus, tilpūs „Draugo“, noriu pareikšti, kad JAV yra suorganizuoti komitetai remti Lietuvos Seimo rinkimus. Aišku — tik dešiniuosius. Nesutinku su Zigmo Viskanto nuomone, kad reikia remti ir atskirus LDDP kandidatus. Jei asmuo yra toje LDDP, tai partija jį privertia dirbti taip, kaip partija jam diktuoja. LDDP nariai jau turėjo progą ir tą progą blogiau negalėjo panaudoti. Visi matome, kur jie nuvedė Lietuvą. Dabar reikia remti tuos, kurie yra išmintingesni ir remia savo sprendimus krikščioniškais principais. Vienas tokių rėmėjų komitetas yra Čikagoje remti Krikščionių demokratų partiją (ne krikščionių demokratų sąjungą, vadovaujamą Viktoro Petkaus ir dr. Kazio Bobelio). Aukštas galimas rėmėjų išdėstymas Kostui Dočkui — 1901 S. 49th Ct., Cicero, IL 60804. Čekius rašyti — Pope Leo XIII Literary Fund.

Marija Remienė
Westchester, IL

GRIAUDŽIA PRAKEIKIMAI

Vai, vai, vai — kokią audrą arbatos puodelyje sukėlė. Skaičiau Stasės Semėnienės laišką, kuriame ir aš paminėtas su vata ausyse, nes iš to laiško mums rūkoriaus garsiai griaužia prakeikimas, baisios ligos ir mirtis! Nežinojau, ar juoktis, ar verksti.

Tarp kitko, Hitleris ne tik nerūkė, bet ir kitiems griežtai drausdavo jo akivaizdoje rūkyti. Ne tik nerūkė, bet ir negėrė, — ir žiūrėk kaip toli tas fanatikas nuėjo! Tikras sveiko proto ir sveiko kūno pavyzdys! Iš kitos pusės, Churchillis ir rūkė, ir gėrė, ir ne tik Hitlerį sutvarkė (su Amerikos pagalba), bet 92 m. geroj sveikatoj sulaukė.

Atsiprašau, bet turiu bėgti. Mano vargšas cigaras nuo S. Semėnienės baisaus laiško krūptelėjo... ir užgeso. Einu užsi-
degti.

Karolis (Charles) Ruplėnas
Chicago, IL 60620

AIČI!

Grįžęs iš darbo „atostogų“ — skautų stovyklos, vartydamas praėjusių dienų „Draugo“ numerius, pastebėjau įvestą

Svarbiems žmonėms — svarbi sargyba? Ne tai ne teroristų baimė paskatino rengėjus pasikviesti į „Draugo“ vasaros šventę raitąją policiją, o tik noras popietę pajauvinti jauniesiems šventės dalyviams. Ir vyresnieji iš to turėjo malonumą, kaip matome iš besišypsiančios renginių komiteto vadovės Marijos Remienės ir „Draugo“ moderatoriaus kun. Viktoro Rimšelio, MIC.

Nuotr. Broniaus Juodelio

naują skyrių. Tai pirmojo puslapio dešinėje pusėje skyrius „Pasaulio naujienos“. Šis skyrius yra labai naudingas skaitytojams, nes jis supažindina su pasaulio įvykiais, asmenimis, kurie nepajėgia skaityti bei prenumeruoti angliškų laikraščių. Amerikiečių spaudoje tokie skyriai yra labai mėgstami. Daugeliui yra lengviau skaityti trumpus pranešimus negu sieksinius straipsnius.

Padėkai priklauso pirmojo puslapio redaktorei už šio skyriaus įvedimą. Manėčiau, kad skyrius „Pasaulio naujienos“ bus pirmiausia skaitomas, kaip paskutinio puslapio „Čikagoje ir Apylinkėse“. Smulkūs, bet idomūs aprašymai

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

Pastaba: kaip jau minėjome, išvykus atostogų pirmojo puslapio redaktorei Aldonai Zailskaitėi, ji redaguoja Daiva Guzelytė-Švabienė, ieškanti naujų būdų perteikti medžiagą skaitytojams. Džiaugiamės jos pastangų įvertinimu. D.B.

TAI BENT KONCERTAS

Sunku rašyti net į laiško skyrių po tokio koncerto Brighton Parko apylinkės festivaly. Ruošiausi recenzijai, bet tegul tą padarys geriau už mane mokantys. Nors čia ne ta akustika, kaip salėje, bet mieli

atlikėjai, man regis turėjo daugiau laisvės atsipalaidavimui ir viską darė tarsi savo malonumui. O malonumą apturėjom mes, kurių tarpe buvo ir kitataučių. Prasidėjus liūčiai, sulindę po stogų galėjom gan ilgai atliktėjais gėrėtis, kol lietus apmažėjo. Jie tikri aukštos klasės profesionalai. visi griežė ir dainavo ir net šoko su publika, pastarąją tiesiog įelektrinę. Žavios moterys: dainininkė Violeta Šagaitytė ir kanklininkė (taip pat dainuojanti) Daiva Kimtytė ir galingo balso savininkas Valentinas Čepkus, nuo kurio drebojo parko medžiai. Nedažnai būna, kad balso stiprumas derintųsi su muzikalumu ir jausmu. O kur dar jumoras su improvizacija! Žinoma, trupės siela Petras Venslovas. Jis įsiterpdavo tarp linksmųjų puikla, nuoširdžia ir savita deklamacija, pakeisdamas beatant mūsų nuotaiką, eidamas tiesiog į širdis iki gaudulio. Gaila ir liūdnoka, kad ne į visų. Dalis mūsų širdžių tuo metu, valgė, gėrė ir garsiai plepėjo, skambant Maironio, Vytauto Mačernio, Pauliaus Širvio, Bernardo Brazdionio posmams. Ką darysi, festivalis. Aišku supratom, kad tai apie vieną „AINIAT“, iš Lietuvos, iš Kauno, liepos 29 d. koncertavusį Čikagoje.

Rimantas Juozas Sabataitis
Chicago, IL

APIE KREPŠINI, MEILĘ IR PINIGUS

Reporteris Sam Smith „Chicago Tribune“ savo straipsnį sporto skyriuje pavadino „Looks like money talks, Lithuanian pride walks“. Jame jis rašo, kad Žydūnas Ilgauskas, kandidatas į „Cleveland Cavaliers“ krepšinio komandą, atsisakė žaisti olimpinėse žaidynėse Lietuvos komandoje.

Vladas Garastas, lietuvių komandos treneris, Sam Smith'ui paaiškino, kad Ilgūnas net triskart buvo kviečiamas žaisti, bet atsisakė, nes jam esą svarbiau žaisti Amerikoje, t.y. su „Cleveland Cavaliers“.

Tuo paaiškinimu pasipiktinęs, Šarūnas Marčiulionis pasakė nesuprantąs, kaip gali atsirasti žmonių, kuriems pinigų brangesnis už Lietuvos garbę: „Aš esu laimingas atstovaudamas savo tėvynei olimpinėse žaidynėse“ — pareiškė šaukusis Marčiulionis.

Yra Lietuvą mylinčių ir sveitėlių. Mūsų krepšinio (taip ir pajunti, kad jie mūsų, kai matai juos žaidžiant) komandos trenerio asistentas amerikietis Donn Nelson, žygiuodamas su lietuviškais olimpiados parade, viešai ir garsiai per televizorių, visam pasauliui pareiškė: „Labas! Lietuva, aš tave myliu!“

Emilija J. Valantinienė
Chicago, IL

GERŲ V. ADAMKAUS PASTANGŲ NESEKME

„Draugo“ #136 yra paskelbta V. Adamkaus kalba, kurią jis pasakė Vilniuje. Šioje kalboje jis išvalgiai aptarė šiandieninį Lietuvos politinį gyvenimą ir iškėlė jo negeroves. Tik gaila, kad jis išsamiau neišryškino savo planų ir progoms šioms negerovėms pašalinti.

V. Adamkus, vos tik įsijungęs į Lietuvos politinį gyvenimą, dėjo pastangas apjungti visas, gerokai pasklidusias, vidurio gruputes. Toks centro politinis junginys turėjo įnešti pusiausvyrą į kraštutinumuose besiblaškantį kairę ir dešinę. Šiuo metu Lietuvoje Adamkaus populiarumui tautoje gali pavydėti visi kiti mūsų politikos veikėjai.

Jis stengėsi tautininkų, demokratų partijas bei tremtinių politinių kalinių d-ją drauge su centro partija apjungti į vieną Lietuvos Tautiniais demokratiniu centru sąjungą. Toks politinis koordinuotas centro partijų junginys būtų regimais pasireiškęs Seimo, o vėliau ir prezidento rinkimuose. O dar vėliau Seime būtų galėjęs vaidinti lemiamą vaidmenį, sudarant dešiniųjų politinių jėgų koaliciją ir kuriant koalicinę vyriausybę. Tik gaila, kad partijų „vadų“ ir „vadukų“ asmeninės savigarbos jausmai šias gerus V. Adamkaus pastangas sunaikino. Bet tai ne Adamkaus kaltė.

V. Adamkui nebėliko nieko kito, kaip tik organizuoti labai neaiškios paskirties „nepolitinių“ ir „nepartinių“ visuomenės sambūrį. Netenka abejoti, kad šis naujas V. Adamkaus kūrinys Lietuvos politiniame gyvenime visiškai jokio vaidmens nevaikdins. Tik gaila, kad tuo pačiu liko užkirstas kelias mūsų politiniame gyvenime išnaudoti V. Adamkaus populiarumą tautoje ir igimus jo politinius talentus. Taip pat valstybiniam gyvenime liks neišnaudota ir jo administracinio darbo patirtis. Šią patirtį jis igijo, kelis dešimtmečius vadovaudamas svarbiai JAV valdžios įstaigai, kurios metinė samata veik prilygsta Lietuvos valstybės metiniam biudžetui.

Jonas Daugėla
Ormond Beach, FL

DĖL UŽUOJAUTŲ HILLARY CLINTON

Yra tekę net iš JAV lietuvių išgirsti užuojautos („labai protingai“... kone protingiausiai moteriai pasaulyje...) Hillary

DRAUGAS, penktadienis, 1996 m. rugpjūčio mėn. 2 d.

Clinton dėl jos persekiojimo „šmeižtais“. Pagaliau ir ji pati pradeda skystis „atsiauriant politinė atmosfera“, primetancija jai nešvarių finansinių aferų kaltinimus. Vienok pasirodo, jog Hillary Rodham Clinton nėra jau tokia švelnutė politinė peteliškė, kaip ji kai kieno vaizduojama. Tai parodė informacija apie jos elgseną prez. Nixono nusodinimo del Watergate byloje. „Jinai padėjo atkurti dabartinę politinę atmosferą, kurią ji dabar smerkia“ — rašo Mark R. Levin, iš Landmark Legal Foundation ir „National Review“ žurnalas.

Kai Kongresas svarstė prez. Richard Nixon pašalinimą iš pareigų, Atstovų rūmų Teisinio komiteto vyriausiu advokatu buvo kažkoks teisininkas Jerry Zeifman, demokratas. Tarp jaunų advokatų jo žinioje buvo ir 26 metų amžiaus investigatore, Hillary Rodham bei John Labovitz. Nesenai išėjo Zeifmano knyga „Without Honor...“, pakelianti šydą nuo prasižengimų Nixono ir Kennedy Baltuosiuose rūmuose. Po Nixono atstatajimo, Zeifmanas patyręs, jog du jo štabo nariai (Rodham ir Labovitz) „samo-ningai man melavo, ir tvirtino, jog nesą jokių nuostatų ar taisyklių vadovautis iš prezidentų pareigų pašalinimo apklausos procedūroje“. Tai buvo tolygu taisyklių pakeitimui vidury žaidynių. Hillary ir jos kolega „sukūrė naujus protokolus, vietoje tų, kurie jau egzistavo nuo Jefferson dienų, ir paneigė tai padarė“. Hillary memorandumas priešinosi net

Nixono teisei turėti advokatą laike numatytos procedūros. Knygoje esą daugiau pavyzdžių aiškiam Hillary nusistatymui prieš Nixoną.

Todėl neatrodo, jog daug kas turėtų sielotis Amerikai garbės nedaranciais Hillary negandais. Kas kovoja kreivų politiniu kardu, gali nuo jo ir žūti.

Vilius Bražėnas
DeLand, FL

MES DAR GYVI KANADOJE

Nemaža dalis lietuvių Kanadoje gyvenančių prenumeruoja „Draugą“, tačiau skaitydamas „Draugo“ skiltis jau gan seniai neskaitau apie Kanados lietuvių. Senais laikais „Draugo“ paskutiniame puslapyje visuomet būdavo žinučių kronikoje iš Kanados lietuvių gyvenimo, o dabar nieko. Seniau ir aš daug parašydavau, bet kai paskutini kartą atrodė nuėjo į krepšį tai ir nustoju rašyti.

Idomu, ar tokia yra dabartinės redakcijos politika, kad geriau rašyti tik apie Amerikos lietuvių?

Stasys Prakapas,
Toronto, Ont.

Pastaba. Mums Kanados lietuvių labai brangūs ir artimi, tik iš kur, meldžiamieji, „Draugo“ redakcija apie Jūsų veiklą turi žinoti? Būtume nuoširdžiai dėkingi už korespondencijas, straipsnius, žinutes, bet neturime galimybių gauti. Nemurmekite, o atsiųskite — būtinai spausdinsime. Redakcija.

BIG RESULTS

6.20%
APY

THE GROWTH
RATE CD

Jūsų indėlis naujame „Growth Rate“ certificate greičiau užaugs, taip kaip didysis danų veisles šuo. Atidarykite šią saskaitą. Jūs gausite aukštą nuosimti. O kai nuosimčiai bendrai kils, galėsite

viens kartą 15-kos mėnesių terminu padidinti savo nuosimtį. Be to, Jūsų saskaita bus apdrausta federalinės agentūros. Del platesnių informacijų, skambinkite: 1-800-SFB-2651.

SLB

Standard Federal Bank
Building the future with you

Chicago: Brighton Park • Garfield Ridge • Downers Grove • Evanston Park • Hickory Hills
Lombard • Naperville • Oak Lawn • Oakbrook • Palos Heights • Willowbrook

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Trakų pilies bokšto fragmentas 1996 m. vasarą.

Nuotr. Alberto Kerello

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Petras Kisielius, Šventajam Sostui pakėlus jį į Šv. Silvestro riterius, buvo pasveikintas liepos 28 d. Cicero lietuvių sekmadieninėje sueigoje. Sveikino BALFo Cicero skyriaus vadovu pirmininkė B. Motušienė, pareikšdama džiaugsmą, kad skyriaus daugiamečio nario ir dosnaus BALFo šelpai aukotojo dr. Petro Kisieliaus krikščioniška visuomeninė veikla yra Šventojo Sosto pastebėta ir garbingai įvertinta. Ateities darbams palinkėjo Aukščiausiojo palaimos. Taip pat, sveikino Stefą Kisieliene, vertindama ją, kaip pavyzdinę savo vyro dr. P. Kisieliaus idėjų ir darbų rėmėją ir pagalbininkę. Reikšiant jai pagarbą, valdybos atstovas Antanas Zailskas įteikė rožių puokštę. BALFo direktorė Česlova Bačiškienė dr. P. Kisieliui papuošė žalia rūtele. Visi sueigos dalyviai pasirašė BALFo skyriaus valdybos paruoštą dr. P. Kisieliui sveikinimą ir sugiedojė abiem pagerbtiesiems „Ilgiausių metų“. Bažnyčios choro vadovas Marijus Prapuolenis sveikino dr. P. Kisielių choro vardu ir įteikė choristų pasirašytą sveikinimą. Dr. P. Kisielius šiltu žodžiu sveikinusiems dėkojo ir, savo ilgesnėje kalboje, gražiai vertino Cicero lietuvių už vieningai prie lietuviškos veiklos prisidėjimą.

Dr. Petras Kisielius.

Kviečiame atvykti kuo daugiau vaikų į Balzeko lietuvių kultūros Vaikų muziejų, kur tęsime vasaros programą ciklą „Lietuvos istorija vaikų akimis“. Kalbėsime apie Lietuvos senovę, kunigaikščius, lipdysime jų skulptūras ir konstruosime pilis, ir, aišku, daug žaisime! Likę du susitikimai vyks šeštadieniais, rugpjūčio 3 ir 10 d., 10-12 val. Registruotis skambinkite į muziejų telefoną (312) 582-6500. Programos vadovė — Eglė Ivinskienė.

Lietuvos Krikščionių demokratų partijos veiklos aprašyme, liepos 31 d. „Drauge“, nebuvo paminėta kieno vardu rašyti čekius. Paramos čekius prašoma rašyti: Pope Leo XIII Literary Fund ir siųsti į židininkui Kostui Dočkui 1901 S. 49th Ct., Cicero, IL 60804.

x TRANSPAK praneša: „Lietuvoje pats populiariausias prancūziškas konjakas — 'Courvoisier', ir 'Martell'. Tarp importuotų degtinių Lietuvoje populiariausius lenkia graikiška 'Metaxa'. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kolia
Dengiamieji darbai
visų rūšių stogams
Tel. 708-210-0131
Skambinkite po 10-15

Rytoj, šeštadienį, rugpjūčio 3 d., 8 val. vak., Petrillo Music Shell scenoje (kampas Jackson ir Columbus, Čikagos paežerėje) vyks nemokamas koncertas, kuriame bus atliekamas Beethoveno kūrinys „Missa Solemnis“, su Grant parko simfoniniu orkestru ir choru. Diriguos Hugh Wolff. Ta pati programa, kaip paprastai, pakartojama sekmadienį, rugpjūčio 4 d., 7 val. vak.

Julija Puodžiukaitienė, Waterbury, CT, „Draugo“ laikraščiu vėl paaugojo 200 dol. Tai ne pirmą jos dosni dovana draugui. Esame labai dėkingi už nuosirdumą, finansinę, taip pat moralinę pagalbą, kurią galime pajusti tik širdimi.

Pietūs šį sekmadienį, rugpjūčio 4 d., 12 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Po pietų PLB pirm. Bronius Nainys papasakos, kas naujo šiuo metu Lietuvoje. Kviečiame skaniai pavalgyti ir pasiklausyti žinių iš Lietuvos gyvenimo. Kviečia PLC renginių komitetas.

Šv. Kazimiero seselės visus maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų išteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus aukojamos šeštadienį, rugpjūčio 3 d., 9:30 val. ryte, motiniškojo vienuolio namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Mišias aukos kun. Mykolas Yakaitis, Šv. Barbaros parapijos klebonas.

RUOŠIASI ŠVĘSTI LRKF JUBILIEJŲ

Lietuvių Romos Katalikų federacijos apskrities atstovų posėdyje, įvykusiame bal. 24 d., buvo aptarta, kaip švęsti federacijos 90 metų jubiliejų. Svarstyta suruošti bendrą suvažiavimą su lietuvių vienuolijom, ji apjungiant bendra tema „Tikėjimo ryšiai su Lietuva“. Apskrities jubiliejaus minėjimas numatomas rugsėjo 21 d., šeštadienį. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas pasiūlė vietą savo parapijoje, kur 5 val. vak. galėtų būti aukojamos iškilmingos Mišios, pakvietus jose dalyvauti ir vyskupą Paulių Baltakį, OFM. Kartu būtų suruošta parodelė, akademinė dalis su paskaita, apskrities valdybos rinkimai, galbūt meninė programa. Apskrities valdybos nariai mielai sutinka priimti patarimus bei pasiūlymus šiuo reikalu. Galima kreiptis į valdybos sekretorę Mary Kinčius, tel. 312-927-4900 arba pirmininką Algį Kazlauską, tel. 708-349-1911.

„Margučio II“ radijo laidų rėmėjų posėdis kviečiamas pirmadienį, rugpjūčio 5 d., 5 val. vak., „Seklyčioje“. Visi prašomi dalyvauti.

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirbą su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

x Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 312-647-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

(sk)

Genė ir Eugenijus Stasiuliai savo vedybų 25 m. sukakties paminėjime.

SKIRTINGAS POBŪVIS ATEITININKŲ NAMUOSE

Liepos 19 d., po visų potvynių ir Ateitininkų namus rinkosi namų prižiūrėtojų draugai ir bičiuliai, paminėti Eugenijaus ir Genės Juodkaitės Stasiulių 25-kerių metų vedybinės sukakties.

Natūralu, kad dauguma svečių buvo neseniai iš Lietuvos atvykę. Juk ir Stasiuliai su dukromis Rasa ir Paule nuolatiniame apsigyvenime atvyko tik prieš šesetą metų, apsigyvendami Ateitininkų namuose, prisiimdami namų prižiūrėtojų pareigas. Pobūvio skirtingumas pasireiškė ne tik svečių, sudėtimi, bet ir kad žmonės, kurie paprastai patarnauja vykstančių pobūvių svečiams, šį kartą buvo svečių dėmesio centru.

Nuolatiniame namų gyventojui ir stambiausiam rėmėjui, prel. J. Prunskiuviui sukalbėjus maldą, ir pareiškus pirmuosius linkėjimus suaktyvininkams, prasiėjo pokylis. Kilo šampano taurės, nuskambėjo „Ilgiausių metų“, dukrų ir kitų svečių sveikinimai bei gausūs linkėjimai.

Cia priderėtų pridėti keletą suaktyvininkų gyvenimo duomenų. Gimė antrojo pasaulinio karo metu. Genė — 1940, Eugenijus — 1944. Jis — žemaitis nuo Telšių, Genė — kilimo aukštaitė nuo Zarasų, bet „sužemaitėjusi“, nes nuo vaikystės gyveno Žemaitijoje: Sedoje, vėliau Mažeikiuose, kur ir gimnaziją baigė. Susituokę gyveno Vilniuje ir abu dirbo skaičiavimo mašinų imonėje. Šeimos išlaikymui vieno darbo neužteko; turėjo prisidurti susirasdami po antrą darbą.

Genės šeima karo metu buvo išskirta. Jos tėvai 1944 metų vasarą, bolševikams sugrįžtant, pasitraukė į Žemaitiją prie Barstyčių. Artėjant frontui prie

nutei. Tėvas ir kiti kelinės bendrai tai matė iš ganyklos ir, sėdė ant arklių, pabėgo, kad nepatektų rusams. Tėvas nebegalėjęs pasiekti šeimos, pasitraukė į Vokietiją. Taip, antros rusų okupacijos F. Juodkos šeima visam laikui buvo išskirta.

Duktė, Gorbaciovo laikais, tėvui sergant, mėgino gauti leidimą jį aplankyti Čikagoje, bet leidimą vykti į Ameriką gavo tik praslinkus keliems mėnesiams po tėvo mirties. Vis dėl to atvyko su vyru ir pabuvo keletą mėnesių. Lankydami Amerikoje laiko neleidė dykai, bet uždarbiavo. Tada nusprendė mėginti savo laimę išvykimo leidimui gauti. Pasisekė. Trumpam grįžė Lietuvai, su vaikais atvyko nuolatiniame apsigyvenimui JAV-se.

Sąžiningo darbo dėka, darbdavių Lieponių buvo pasiūlyti Ateitininkų namų prižiūrėtojai. Dar prieš atvykimą į JAV, jie buvo pasamdyti prižiūrėti neapsigautą. Tai geriausi šių namų prižiūrėtojai. Linkime jiems dar daug laimingų šeimyninių metų.

Alfa.

• Daugiau kaip 25,000 moterų 1915 m. spalio 23 d. suruošė demonstracijas New Yorke, reikalaujamos teisės balsuoti.

Cook County ligoninės personalas pirmą kartą atsilankė į „Draugo“ vasaros šventę ir teikė medicines paslaugas. Už Cook County med. seserų stovi (iš kairės): Joe Kuly, kurio rūpesčiu atvyko žmonės iš Cook County, mūsų administracijos tarnautoja Aldona Sobieskienė ir dr. Jonas Adamavičius.

Nuotr. Broniaus Juodelio

„Draugas“ rūpinasi savo skaitytojų sveikata, todėl vasaros šventėje turėjome nemažai medicininio personalo, kuris atliko įvairias paslaugas. Čia matome Šv. Kryžiaus ligoninės med. ses., matuojančią kraujospūdį.

Nuotr. Broniaus Juodelio

„Draugo“ dovaninių prekių parduotuvėje Natalija Vaznelienė patarnauja pirkėjai. Vasaros šventės metu liepos 28 d., nemažai tokių susidomėjusių pirkėjų buvo užsukę į krautuvėlę ir išgiję gražių prekių.

Nuotr. Broniaus Juodelio

IS ARTILIR TOLI

IS LIETUVOS ATVYKSTA ŽYMUS POLITIKAS

Iš Lietuvos į Los Angeles, atvyksta žymus politikas, iš sovietų okupacijos išsivadavusius Lietuvos buvus ekonomijos ministras dr. Albertas Šimėnas. Rugpjūčio 25, sekmadienį, po pamaldų Šv. Kazimiero parapijos salėje jis susitiks su vietos lietuvių visuomene, painformuos apie politinę Lietuvos būklę ir su dalyviais padiskutuos artėjančių seimo rinkimų klausimus.

Dr. Šimėnas yra Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos valdybos narys, autorius „Ekonomikos reforma Lietuvoje“ studijos, kurią šiais metais išleido Konrado Adenauerio fondas. Naujaisi viešosios nuomonės tyrinėjimai rodo, kad Lietuvos Krikščionių Demokratų partija Lietuvoje yra labai populiari, ir rinkimuose gali laimėti jei ne pirmą, tai antrą vietą. Partijos pirmininku išrinktas Algirdas Saudargas, buvęs užsienio reikalų ministras.

Krikščionys demokratai ir konservatoriai į seimo rinkimus eina atskirais sąrašais, ir tai yra teisinga dešiniųjų politinė strategija. Jei kas dėl kokių nors

priešasčių nenorės balsuoti už konservatorius, turi galimybę balsą atiduoti už Krikščionis demokratų. Mažosios, save dešiniomis vadinančios partijos (demokratai, tautininkai, liberalai, politiniai kaliniai ir tremtiniai) atskirais sąrašais į rinkimus eiti neturėtų, nes vargu galės įveikti 5% (ar net 4%) barjerą. Nesurinkę rinkimų įstatyme numatyto balsų nuosimčio, pasitarnauja kairiesiems.

Čikagoje, Los Angeles, New Yorke, Cleavelande ir kai kuriose kitose Amerikos lietuvių bendruomenėse yra susiorganizavę branduoliai LKD partijai rinkimuose paremti. Los Angeles iniciatyvinę grupę sudaro J. Činga (šiuo metu Lietuvoje), dr. Z. Brinkis, J. Kojelis, J. Pupius, K. Šakys ir J. Valukonis. Reikia tikėtis, kad visoje Amerikoje ilgainiui susikurs plačios apimties, demokratiškai besitvarkanti organizacija, kuri padės idėjiniams vienmintiams Lietuvoje į viešojo gyvenimo praktiką grąžinti krikščioniškąsias normas.

J. KJ.

RUOŠIAMA GEGUŽINĖ

Colorado lietuvių metinė gegužinė ruošiasi rugpjūčio 18 d., sekmadienį, nuo 1 val. p.p., DeKoevend Park, Littleton. Bus vaišių ir kitokių įdomybių.

Debesuota padangė ir lietaus krapojimas neatbaidė uolių „Draugo“ vasaros šventės dalyvių. Čia ilga jų eilutė kantriai laukia prie pietų stalo.

Nuotr. Marijos Remienės

Sakoma, kad juoktis sveika... Pranė Masilionienė tai įrodo savo plačiu šypseną, kai jai kraujopūdį matuoja „Draugo“ vasaros šventėje vienas medicinos personalo narių.

Nuotr. Broniaus Juodelio

Draugiškai nusiteikusi „Draugo“ redakcijos tarnautoja Dalia Sokienė su pareigūnu, atvažiuosiu raudonu, spindinčiu ugniaigvių sunkveimiu į pajavairinusių dienraščio gegužinę liepos 28 d.

Nuotr. Broniaus Juodelio